БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 18 (18.196). • 22 январь 1982 йил, жума • Баҳоси 3 тийин.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ҲАР КУНИМИЗ ЗАРБДОР БЎЛСИН

Республикамиз саноат корхоналари ишчи-мутахассислари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Ҳар бир меҳнат кунида янги-янги ютуқлар қўлга киритилмоқда.

КОНВЕЙЕРДА — «МТЗ—80»

НАМАНГАН. Тўрақўрғондаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» трактор ремонти заводида шу пайтгача «ДТ-75» маркали тракторлар ремонт қилинарди. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган биринчи йилида корхонада янги маркадаги тракторлар ремонти технологияси ҳам кенг ўзлаштирилди. Натижада юбилей йилининг дастлабки ойидан бошлаб заводда «МТЗ-80» тракторлари ремонт қилина бошлади.

Ремонтчилар мусобақасида Мўминжон Усмонов бошлиқ ремонт цехи ишчилари пешқадамлик қилмоқда. Коллектив йил охирига қадар 200 дан зиёд тракторни сифатли ремонт қилиб бериш мажбуриятини олган.

С. ТОЖИБОЕВ,
А. РАҲМОНҚУЛОВ.

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

ТОШКЕНТ. Олмалиқ гилам фабрикаси маҳсулотларининг ўн хили эндиликда давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Ўтган йили тайёрланган 37850 минг сўмлик маҳсулотнинг 31,7 процентига фахрли беш қиррали белги босилди.

Гиламдўзларнинг юбилей йили марралари янада юксак. Улар бу йил 15000 минг сўмлик гилам маҳсулотларини Сифат белгиси билан чиқаришга аҳд қилишган. Бу — корхонада тайёрланаётган маҳсулотнинг 36,6 процентини ташкил этади.

Г. ВОҲИДОВА.

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

БУХОРО. Темир-бетон буюмлари заводи коллективи бинолар томини ёпишда ғоят қўл келувчи янги хил маҳсулот — модернизация қилинган плиталар туркумини ишлаб чиқаришга киришди. Бундай плиталар қурилиш-монтаж ишлари суръатини 1,5 баравар тезлаштириб, таннархни арзонлаштириш имконини беради. Илғор технология шарофати билан корхона йилига 20 минг сўмлик маблағни тежашга эришади.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГАЗЕТАНИНГ АКТИВ ПОЗИЦИЯСИ

Беш йилликнинг иккинчи йилида партия билан мамлакат олдида турган катта ва мураккаб вазифаларни ҳал этишда совет матбуоти муҳим роль ўйнайди. Бизнинг матбуотимиз КПСС сиёсатини партиявий публицистика воситалари билан пропаганда қилади, тушунтиради, белгиланган планларни амалда рўёбга чиқаришга меҳнаткашларни сафарбар этади. Оммани коммунистик руҳда тарбиялаш ва уюштиришга ўтказиладиган таъсир кучи, жамоатчилик фикрини шакллантириш ҳаётимизнинг муҳим масалаларини ёритишда газеталарнинг актив позицияни эгаллашига ҳал қилувчи тарзда боғлиқ бўлади.

Партия пропагандаси ва ахборотнинг барча бўғинлари ўз ишларини КПСС XXVI съезди қарорларига амал қилган ҳолда ташкил этмоқдалар. Съезд идеология фаолиятининг кўпгина соҳаларини талай даражада қайта қуриш зарурлигини уқтириб ўтди. Ана шу қайта қуришнинг йўналишлари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида белгилаб берилган. Редакция коллективлари ўз куч-ғайратларининг натижаларига талабчанлик билан, ўз-ўзини танқид руҳида баҳо беришлари, ҳаётнинг барча соҳаларида ленинча, чинакам ижодий иш услуби, сиёсий-тарбиявий, ташкилотчилик ва хўжалик фаолиятига комплекс ёндашув қарор топишига кўпроқ эътибор беришлари керак.

Газета мақолалари партия даъват этган кишиларнинг актив позициясида, амалий ҳаракатларида мужассамлашган тақдирдагина газетанинг актив позицияси тўла намоён бўлади. Газетхон билан суҳбатда тилга олинган мавзулар кишилар қалбидан жой олмас ва амалда рўёбга чиқмас экан, бундай мавзунинг таъсирчан ва муваффақиятли бўлишига умид боғлаш қийин. Конкрет одамлар, жўшқин ва ёрқин тасвирланган образлар орқали характерларни, воқелигимизнинг янги хусусиятларини ҳаққоний кўрсата билиш, масалаларни ёритишда изчиллик ва партиявий принципиаллик — ҳар бир газета материали мана шундай сифатларга эга бўлиши керак.

Маҳаллий партия комитетлари, редакцияларнинг коммунистлари мақолаларнинг таъсирчанлигини ошириш, коллективлардаги ишларнинг аҳволига газеталарнинг таъсирини кучайтириш учун куч-ғайрат сарфламоқдалар. Экономика, фан-техника тараққиёти, социалистик мусобақа, партия турмуши, ахлоқий тарбия масалалари бирмунча пухта ёритиладиган бўлиб қолди. Масалан, «Камчатская правда» газетасининг ташаббуси эътиборга сазовордир. Бу газета «Озиқ-овқат программаси: маҳаллий ресурслар» рубрикаси остида бир қанча батафсил материалларни эълон қилди. «Красное знамя» (Коми АССР) газетаси ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорларининг маҳоратини сабот билан пропаганда қилмоқда. Маҳаллий қишлоқларда турмушни яхшилаш, маданиятни ривожлантириш проблемаларига «Тувинская правда» газетаси доимо эътибор бериб келмоқда.

Ҳозир кўпчилик газеталарда малакали, қобилиятли журналистлар ишлашмоқда. Амалда ҳар бир редакцияда газета мақолалари самарадорлигини бундан буён ҳам ошириш, проблемалар анализи теранлигини, малакали бўлишини, мақолалар жуда кўп нарсадан хабардор қила олишини таъминлаш имконияти мавжуд. Журналистларнинг янгиликларга нисбатан сезгирлиги, уларнинг барча воқеаларни, ишлаб чиқариш ва жамоат ҳаётидаги ўзгаришларни аниқ-пухта, партиявий позицияларда туриб таҳлил эта билиш қобилияти, шу кун талабларига оперативлик билан жавоб қайтариши матбуотнинг таъсир доирасини кенгайтиришига имкон беради.

Газета материалларининг таъсирчанлиги учун кураш редакция коллективининг кучлари сафарбар этилиши лозим бўлган актуал тематикани, проблемаларни аниқ белгилаб олишдан, газета редколлегияси, партия ташкилоти мақолаларнинг сифатига доимо эътибор бериб туришидан бошланади. Бизнинг ютуқларимиз, социалистик турмуш тарзи пропаганда қилинадиган мақолалар алоҳида эътиборга сазовордир. Бунда «Забайкальский рабочий» газетасининг бир қанча материалларини қайд этиб ўтиш керак. Кишиларни беш йиллик новаторлари ва илғорларининг тажрибасига қизиқтира билиш, шу тажрибани кенг оммалаштиришда ёрдам бериш — ҳар бир матбуот органининг бевосита бурчидир. Шундай қилинмаса коллектив пропагандист, агитатор ва омманинг ташкилотчиси ролини муносиб равишда бажариб бўлмайди.

Айни вақтда газета ўткир масалаларни четлаб ўта олмайди ва четлаб ўтмаслиги керак. Жамоатчиликни қизиқтираётган мавзуларни унинг ҳукмига ҳавола қилиш, камчиликлар ва нуқсонларга қарши бехато ўт очиш — олға ҳаракат қилишимизга халақит бераётган нарсаларга қарши актив курашиш, янги, илғор нарсаларни қарор топтиришда ёрдам бериш демакдир. Бунда танқидий мақолаларга ҳамиша конструктив тус бериш, ана шу мақолаларнинг ҳар бири аниқланган, асосланган, туб масалаларга қаратилган бўлишига эришиш керак. Ривожланишимизнинг мураккаб масалалари ленинча принципиал анализ қилиниб, конкрет хатолар очиб ташланиши ва уларни бартараф этиш йўллари белгиланиши лозим. Хатлар, фикр ва мулоҳазалар — ҳам янги мавзуларнинг битмас-туганмас манбаи, ҳам газета позициясини, унинг газетхонлар билан алоқаларини мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир.

Газетанинг актив позицияда туриши, ундаги мақолаларнинг амалий самара бериши тўғрисида партия комитетлари доимо ғамхўрлик қилишлари керак. Бундай ғамхўрлик журналистларнинг профессионал тайёргарлигига, ғоявий етуклигини тарбиялашга онда-сонда эмас, балки муттасил эътибор берилишини, экономиканинг мураккаб масалаларига, социал проблемаларга ёндашишда дадилликни тақозо этади. Ижодий изланиш муҳити вужудга келтирилган редакцияларда иш ҳам юришиб кетади.

Газетанинг обрў-эътибори кўп жиҳатдан редакциянинг бошланган ишни охирига етказиш, кўтариб чиққан масалаларнинг ҳал этилишига эриша олиши билан белгиланади. Қурилаётган тадбирларнинг кенг ошкоралигини таъминлаш, ана шу тадбирлар қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида газетхонларни мунтазам хабардор қилиб туриш, зарур бўлиб қолган тақдирда босиб чиқарилган мавзуга, ҳал этилмаган проблемага яна қайтиш зарур. Энг муҳим, принципиал мақолалар тўғрисида қандай фикр-мулоҳазалар билдирилаётганлиги устидан партия комитетининг назорати таъсирчанликни кучайтиришнинг самарали воситаларидан бири бўлиб хизмат қилади.

Баъзан шундай мақолаларга айрим ходимлар, ҳатто хизмат бурчи юзасидан биринчи бўлиб мадад бериши лозим бўлган ходимлар ҳам ғоят қарши чиқмоқдалар. Партия комитетлари танқидни бўғувчиларга нисбатан қатъий чора кўришлари, сансалорлик, бюрократизм, интизомсизлик ҳолларини вужудга келтирувчи сабабларни бартараф этишга эришишлари лозим. Хўжакўрсинга қайтарилган жавобларга у ёки бу баҳона билан амалий таклифлардан, маслаҳатлардан юз ўгириш йўлидаги уринишларга принципиал баҳо берилиши керак.

«Правда» редакциясига келаётган хатлар бизнинг матбуотимиз омма ўртасида зўр обрў-эътибор қозонганлигини кўрсатмоқда. Матбуотимизнинг сўзи, актив позицияда туриши беш йиллик топшириқларини тўла ва ошириб бажариш, КПСС XXVI съезди қарорларини рўёбга чиқариш учун мусобақани ривожлантиришга сезиларли даражада таъсир ўтказа берсин.

«ПРАВДА» газетасининг 20 январдаги бош мақоласи.

ДЕЛЕГАЦИЯ ЖЎНАБ КЕТДИ

МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, Халқ ассамблеяси доимий комиссияси (президиуми)нинг аъзоси Лусио Лара бошчилигидаги Ангола Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси 21 январь куни Москвадан Бокуга жўнаб кетди.

Аэродромда Л. Ларани, делегация аъзоларини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. **(ТАСС).**

СССР 60

- Меҳнат коллективлари юбилей йилининг улкан марраларини белгилаб олишмоқда
- *Социалистик мусобақа илғорлари сафи кун сайин кенгаймоқда*
- Вақтдан ўзиб ишлаётганлар

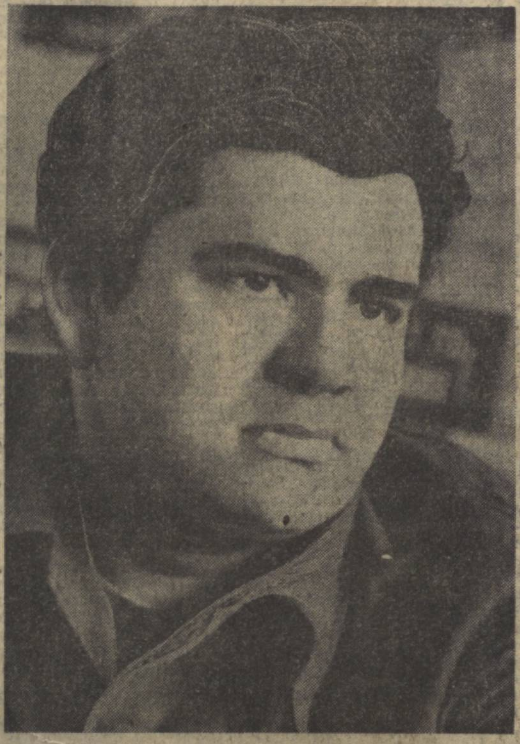

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

ТОКАРЬ

Корхона ишчи-хизматчиларининг умумий йиғилиши давом этарди. Игорь Шарай сўзини тугатиб, энди минбардан тушмоқчи бўлаётган эди, унга савол бериб қолишди:

— Юбилей йилида дастгоҳлар сонини нечтага кўпайтирасиз?

— Ўтган съездлар йилида икки дастгоҳда ишлаган эдим. Муқаддас Иттифоқимизнинг 60 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда одатдагидан икки баравар кўп — тўрт дастгоҳда ишлашга аҳд қилганман.

Залда жонланиш пайдо бўлди. Йиғилиш ҳайъати унга катта муваффақиятлар тилади.

Илғор токарь Игорь Шарай шу кундан бошлаб янада зўр ғайрат билан ишлай бошлади. Унинг иш тажрибаси бутун корхонага ёйилди. Орадан кўп ўтмай биргина у меҳнат қилаётган цехда яна 7 киши тўрт дастгоҳда ишлашга ўтди. Бир цехда саккиз зарбдор ишчи!

Шу ойнинг дастлабки ўн кунлиги якунлари чиқарилганда Тошкент «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси бўйлаб янги хушхабар тарқалди. Бирлашмада Игорь Шарай изидан борган ишчилар сони 25 нафарга етибди. Бу жуда севинчли гап!

Айни кунларда Игорь Шарай яна бир юксак довон олдида турибди. У юбилей йилининг дастлабки ойи охирига қадар май ойи план-топшириқларини ҳам барча кўрсаткичлар бўйича бажаришни кўзлаб қўйган.

Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Игорь Шарай.

А. Тўраев фотоси.

ЭНГ ЯХШИ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республикадаги министрликлар ва идораларнинг қишлоқлардаги ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш юзасидан 1981 йилги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Наманган умумий овқатланиш тресты ёрдамчи хўжалигининг коллективи (трест директори ўрток Обидов, партия ташкилоти секретари ўрток Муҳиддинов, касаба союз бирлашган комитети раиси ўрток Раҳимқулов). Бу ёрдамчи хўжалик чўчқаларни 46 тонна семиртирган ва 50 тонна гўшт реализация қилган, жониворларни ўзида урчитиб кўпайтириш йўли билан чўчқаларни 1501 бош ёки 2,4 баравар кўпайтиришни таъминлаган. Чўчқаларнинг озуқаси учун 574 тонна озиқ-овқат чиқиндиларини тўплаган ва булардан фойдаланган. Бу чиқиндиларнинг рациондаги салмоғи 45 процентни ташкил этади. Байроқ Бухоро области ижроия комитети савдо бошқармасининг Коғон шаҳар савдо бўлимидан олиб берилади:

Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. И. Калинин номидаги Қўқон ёғ-мой комбинати ёрдамчи хўжалигининг коллективи (директори ўрток Ёкубов, партия ташкилоти секретари ўрток Соломонова, касаба союз комитети раиси ўрток Рева). Бу ёрдамчи хўжалик 13 тонна гўшт, 32 тонна сут, 2,2 тонна балиқ, кўп миқдорда қовун, узум, лимон ва мандарин етиштириб, реализация қилган. Бузоқ олиш планини 107 процент, ем-хашак тайёрлаш планини 120 процент бажарган. Байроқ «Самаркандгеология» бирлашмасига қарашли Қизилқум геология-разведка экспедициясининг ёрдамчи хўжалигидан олиб берилади.

СССРнинг 60 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

АНГРЕН «РЕЗИНОТЕХНИКА» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1982 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Завод коллективи КПСС XXVI съездининг қарорларини амалга ошира бориб, ўрток Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақасига қўшилиб, 1982 йилда зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

Товар маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари, 28 декабрда бажарилади; пландан ташқари 20 минг квадрат метр линолиум, жами 650 минг сўмлик 15 комплект пневма иншоот ва 50 минг сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилади.

СССРнинг 60 йиллиги шарафига 600 ишчи, 40 бригада, 3 та участка ва битта цех 1982 йилги топшириқларини муддатидан илгари, 20 декабргача бажаради.

Ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, унинг—техник даражасини юксалтириш, иш вақтидан рационал фойдаланиш асосида меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 1 процент ўсиши таъминланади ва ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ўсиши шунинг ҳисобига олинади.

Маҳсулот сифати доимо яхшилаб борилади ва давлат Сифат белгисини олган маҳсулотнинг салмоғи 31,7 процентгача етказилади. 15 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Янги техника ва прогрессив технология бўйича камида 15 хил тадбир жорий этилади, шунинг ҳисобига 400 минг сўмдан кўп йиллик иқтисодий самара олинади. Юзта рационализаторлик таклифларини жорий этишдан камида 300 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинади.

Хом ашё, материал ва ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаб-тергаш учун кураша бориб, 320 минг киловатт-соат электр энергияси, 810 гигакалория иссиқлик энергияси, 27 тонна шартли ёқилғи ва 33 минг сўмлик бошқа материаллар тежалади. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш бригада формаларига асосий ишчилар жами сонининг 42 порцентига қадари жалб этилади.

Барча ишлаётганларнинг ғоявий-сиёсий ва профессионал савияси доимо ошириб борилади, юз нафар янги ишчи тайёрланади, 630 ишчининг, 77 инженер-техник ходим ва хизматчининг малакаси оширилади. Камида 1200 киши иқтисодий таълимга жалб қилинади.

Заводни социал ва иқтисодий ривожлантириш планига мувофиқ 400 ўринли ётоқхона фойдаланишга топширилади, 400 ўринли пионер лагерининг иккинчи навбати ва 100 ўринли профилакторий қурилиши давом эттирилади. Ангрен шаҳридаги микрорайонни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш тадбирлари комплекси амалга оширилади.

Завод ходимларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан қўшимча равишда таъминлаш учун «Нефтехимик» совхозидан 114 тонна гўшт, 60 тонна сут ва 100 минг дона тухум реализация қилинади — қорамол 350 тага, чўчқалар мингтага ва паррандалар 20 мингтага етказилади.

Бўка районидаги «Мичурин» номли колхозга ва Оҳангарон районидаги «Ангрен» совхозига қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишда ва ҳосилни ўриб-йиғиб олишда оталиқ ёрдами кўрсатилади.

«Резинотехника» заводининг коллективи республика нефть-химия саноатининг барча ходимларига мурожаат этиб, 1982 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақага актив қўшилишга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини зарбдор меҳнат билан нишонлашга даъват қилади.

Социалистик мажбуриятлар завод коллективининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

Тинчлик ва меҳнат посбонлигида

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг комсомоллари Ватанимизнинг жанубий чегараларини ҳимоя қилиш борасида мардлик ва жасорат кўрсатиб, ҳарбий қасамёдга содиқ эканликларини намойиш қилиб, ўзларининг интернационал бурчини юксак масъулият билан адо этмоқдалар.

Округ комсомолларининг 21 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган конференциясида ана шу ҳақда гапирилди. Ҳарбий кенгаш аъзоси, округ сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-лейтенант В. С. Родин «КПСС XXVI съезди ва СССР Мудофаа министрлиги талаблари асосида округ ВЛКСМ ташкилотининг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, комсомолларнинг ўқишда, хизматда, интизомда, жанговар ва интернационал вазифаларини бажаришда намуна кўрсатишини таъминлашга оид ишлари услуби ва методини такомиллаштириш тўғрисида» доклад қилди.

Конференция делегатлари округ жангчилари КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми, СССР Олий Совети VI сессиясининг қарорларини баланд руҳ билан маъқуллаб кутиб олганликларини айтиб ўтдилар. СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигига ва ВЛКСМнинг XIX съездига тайёргарлик кўрилаётган даврда округ комсомол ташкилотларида жангчилар ленинча ғоявий-назарий меросни, партия ва ҳукуматнинг ҳужжатларини кенг кўламда ўрганаётганликлари, сиёсий ўқишнинг барча соҳаларида комсомоллар тобора намуна кўрсатаётганликлари таъкидлаб ўтилди.

Конференцияда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони Ю. П. Максимов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов нутқ сўзладилар.

Конференция ишида ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходими В. П. Кузнецов, Туркманистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. В. Бакушев иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ШОИР ВА ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШЧИГА БАҒИШЛАБ

Тошкентда, Ўзбекистон Ёзувчилар союзида турк шоири Нозим Ҳикмат туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Яшин турк халқининг шонли фарзанди, тинчлик учун курашчи, Советлар мамлакатининг содиқ дўсти тўғрисида гапирди. Комил Яшин Тошкентда, Москвада ва халқаро конференцияларда Нозим Ҳикмат билан бир неча марта учрашишга муяссар бўлган.

Ҳамид Ғулом, Рамз Бобожон, Туроб Тўла, Асқад Мухтор, Зоя Туманова ва республиканинг бошқа адиблари, шунингдек Ҳамза номли ўзбек академик драма театрининг артистлари шоир тўғрисидаги хотираларини гапириб бердилар. Унинг таржима қилинган шеърларидан, Н. Ҳикматга бағишланган асарларидан ўқиб бердилар. (ЎзТАГ).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

20 январь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов билан МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Лусио Лара ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокараларда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, бошқа расмий кишилар; Ангола томонидан — АХР партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари иштирок этдилар.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган музокаралар чоғида турли соҳалардаги Совет — Ангола муносабатларининг ҳолатига ва уни янада мустаҳкамлашнинг асосий йўналишларига тааллуқли масалалар, шунингдек ҳозирги халқаро аҳволнинг баъзи актуал проблемалари кўриб чиқилди.

Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Совет — Ангола шартномаси негизида сиёсий, иқтисодий, маданий соҳалар ва бошқа соҳаларда муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш иккала мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушажаги ҳамда Африка ва бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилажаги тўғрисида ҳар иккала томон комил ишонч билдирди.

Партиялар ўртасидаги ҳамкорлик масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. КПСС билан МПЛА—Меҳнат партияси ўртасида мустаҳкамаланиб бораётган алоқаларни бундан буён ҳам ривожлантиришни, бир-бирларининг тажрибасини ўрганишни иккала томон истаётганлиги таъкидланди.

Томонлар 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Совет-Ангола иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги, шунингдек савдо соҳасидаги ҳамкорлик программасини имзолаш тўғрисида келишиб олдилар.

Халқаро вазият масалаларини муҳокама қилиш чоғида Африка жанубидаги аҳволга алоҳида эътибор берилди. Африка жанубида Преториянинг ирқчилик режими АҚШ билан кучайиб бораётган ҳарбий-сиёсий шерикликка таяниб, Ангола халқига қарши агрессия хуружларини давом эттирмоқда, Намибия проблемаси адолатли ҳал қилинишини барбод этмоқда.

Н. А. Тихонов билан Л. Лара Жанубий Африка Республикаси — ЖАР ирқчиларининг Ангола Халқ Республикасига қарши бандитларча хуружларини қатъиян қораладилар. Н. А. Тихонов Ангола халқининг ўз революцион ғалабаларини ҳимоя қилиш йўлидаги кураши билан, шунингдек СВАПОнинг миллий территорияни ЖАР оккупациясидан озод қилиш йўлидаги кураши билан Совет раҳбарлари номидан бирдамлик изҳор қилди.

Визит якунлари юзасидан қўшма ахборот тексти матбуотда эълон қилинади.

* * *

Шу куни Кремлда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси ўртасида 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик, шунингдек савдо соҳасидаги программа имзоланди.

Программани Н. А. Тихонов билан Л. Лара ўртоқлар имзоладилар.

Программа СССР билан АХР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1976 йил 8 октябрда тузилган шартномада ва бошқа икки томонлама битимларда баён этилган принципларга асосланади, иккала халқ ва давлат ўртасида таркиб топган қалин дўстлик алоқаларига, ҳар томонлама самарали ҳамкорлик практикасига ҳамда шу ҳамкорликни ривожлантиришдан иккала томоннинг манфаатдорлигига таянади. Ҳужжатнинг кириш қисмида айтилганидек, программа Совет Иттифоқи билан Ангола ўртасида узоқ муддатли асосда ўзаро манфаатли иқтисодий ва савдо сотиқ ҳамкорлигининг конкрет ҳамда перспектив йўналишлари ва объектларини аниқлаш мақсадини кўзлайди.

Совет томони билан Ангола томони 1976 йил 26 майда тузилган Совет-Ангола савдо битими асосида ўзаро савдо-сотиқни барқарор ривожлантиришга қаратилган тадбирларни кўрадилар, СССРдан АХРга, шунингдек АХРдан СССРга етказиб бериладиган товарларнинг ҳажми кўпайтирилишига ва хиллари оширилишига эришадилар, савдо сотиққа планли тус берилишига кўмаклашадилар. Программага мувофиқ томонлар Ангола Халқ Республикасида АХРга етказиб берилаётган совет машиналари ва ускуналарига техника хизмати кўрсатиладиган тармоқларни такомиллаштиришга ҳам кўмаклашадилар.

Программанинг имзоланиши Совет Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришда янги муҳим қадам бўлади. КПСС ва Совет ҳукуматининг озод бўлган ёш давлатларга уларнинг иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлаш, прогрессив социал-иқтисодий ўзгартишлар йўлидан муваффақиятли ҳаракат қилиб боришлари учун шарт-шароитлар вужудга келтириш ишида ёрдам беришга қаратилган ленинча ташқи сиёсатининг далилидир.

Ҳужжатни имзолаш чоғида: Совет томонидан — А. А. Громико, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, бошқа расмий кишилар; Ангола томонидан — АХР партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР ҳукумати Кремлнинг Съездлар саройида Ангола Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси шарафига нонушта зиёфат бердилар.

Зиёфатда Совет томонидан Н. А. Тихонов, А. А. Громико, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Н. А. Тихонов ва Л. Лара сўзлаган нутқлар зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

совет ўзбекистони юбилей анкетаси 60

ЯГОНА ТУЙҒУ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ АЪЗОСИ, БЕРУНИЙ РАЙОНИДАГИ БУДЕННИЙ НОМЛИ СОВХОЗНИНГ БЎЛИМ БОШҚАРУВЧИСИ, КПСС XXVI СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ ПАРДАГУЛ РУЗИМОВА «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЮБИЛЕЙ АНКЕТАСИ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ БЕРАДИ.

1. Кўп миллатли Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топгандан буён барча миллат ва элатларнинг қардошларча дўстлиги ва бирлиги ниҳоятда мустаҳкамланди. Шу муддатда мамлакатимизда содир бўлган энг муҳим ўзгаришларни нималарда яққол кўрасиз!

— Дарҳақиқат, ўтган давр мобайнида ҳаётимизда жуда кўп ёрқин ўзгаришлар юз берди. Турмуш тарзимизда содир бўлган бу ўзгаришлар қотишмасини мен КПСС XXVI съезди ўз ишини давом эттириб турган кунларда, айниқса, яққол ҳис қилдим. Бу ўзгаришларга, замондошларимиз қалбида қарор топган туйғуга биргина сифат бериб таърифлаш мумкин: ягона маслак, ягона оила, ягона мақсад, ягона йўл туйғуси...

Шундай, халқларимизнинг маслаги бир, оиласи — эл-юрти бир, орзу-умиди бир, йўли бир. Шу туфайли биз эртанги кунимизга комил ишонч билан қараймиз, эртанги кунимиз ҳам бугунгисидек тинч, осойишта бўлишига ишонамиз. Ватанимиз қудрати, ягона оила туйғусини қалбдан ҳис этган юздан ортиқ миллат ва элатнинг қардошлиқ иродаси бу ишончимизга асос.

2. Бугунги фаровон ҳаётимизни революцияни амалга оширган, революция учун, унинг юксак ғоялари учун жон олиб, жон бериб курашган инқилоб чавандозлари, партия ветеранларисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Сиз ҳаётингизда улардан кимларни ўзингиз учун ибрат деб ҳисоблагансиз!

— Олис юлдузлар шуъласи ҳамиша жозибали чақнайди. Янги ҳаёт учун кекса авлод олиб борган жангу жадалларнинг мафтункор кучи вақт ўтган сари айниқса, чуқур ҳис қилинади. Қорақалпоғистонда озодлик учун, озод меҳнат учун оташин курашчиларнинг бутун бир авлоди етишиб чиққан.

Яқинда шаҳар ва қишлоқларимизда оташин большевик Оллоёр Дўстназаров туғилган куннинг 85 йиллиги кенг нишонланди. Мактабларда, ўқув юртларида, комсомол йиғилишларида революция чавандози бўлган ҳамюртимизнинг ибратли умри, шонли кураш йўли ҳақида суҳбатлар бўлиб ўтди. Қаҳрамон қизил жангчи ўз ҳаётини 1918 йилиёқ большевиклар партияси билан боғлади. Сўнгги нафасигача унинг ишига садоқат билан хизмат қилди.

Замондошимиз коммунист Ойимхон Камолованн олайлик. Қорақалпоғистонда турсуноЙчилик ҳаракати шу қаҳрамон аёл номи билан боғлиқ. Механизаторлик касбини танлашимда унинг ибрати муҳим ўрин тутган.

Ҳаёти ёрқин машъала сингари замондошлари хотирасида бир умр унутилмас бўлиб қолган бундай коммунистлар автоном республикамизда кўп. Улар намунасининг жозиба кучи менинг авлодим ўз ҳаёт йўлини белгилашига ҳам катта таъсир кўрсатган, албатта.

3. Совет кишилари тақдири мамлакатимиз тарихи, ёрқин келажак учун кураш тарихи билан ҳамоҳанг ва узвий боғлиқдир. Ана шу йиллар мобайнида ҳаётингизда рўй берган энг ёрқин воқеалар нималардан иборат!

— Бири-бирига боғлиқ икки воқеани мен энди умр бўйи унута олмасам керак. Биринчиси — қўлимга партия билети олган куним. Иккинчиси — Кремлнинг қунгирадор дарвозасидан ўтиб, Съездлар саройига кириб борган куним.

Хотин-қизлар тақдири ўтмишда чиндан ҳам ҳозир эртакларда тасвирлангандек, аянчли, шум эди. Фақат Октябрь туфайли Советлар замонасида хотин-қизлар жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоларига айландилар. Оналаримиз ва опаларимиз бу ҳуқуқ учун қон тўкиб курашдилар. Эндиликда дугоналаримни, опа-сингилларимни Олий Совет сессияларида ҳам, юксак минбарда ёрқин нутқ сўзлаётганларида ҳам, катта-кичик режалар белгилаётганлар орасида ҳам, қилни қирқ ёриб, фан-техника тараққиётини жадаллаштираётганлар даврасида ҳам топасиз. Аёл—она, давлат арбоби, атоқли мутахассис, шоира, тадбиркор раҳбар. Шу эмасми, замонамизнинг энг ёрқин, исбот-далилларга ўрин қолдирмайдиган ажойиб белгилари?!

4. Олтмиш йил партия ташкилотлари ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан ўсган, камолот пиллапоясидан юқори кўтарилган йиллар бўлганлиги ҳаммамизга маълум. Буни Сиз аъзо бўлган хўжалик ёки ташкилот мисолида қандай кўриш мумкин!

— Кўпинча, обком пленумларида, катта-кичик йиғинларда қатнашар эканман, автоном республикамизнинг бугунги куни ва истиқболи хусусида гап борганида, вужудимни ўз партия ташкилотим учун ҳақли ифтихор қамраб олади. Бугунги кунда ўз сафига 30 мингдан ортиқ коммунистни бирлаштириб турган область партия ташкилоти Амударёнинг қуйи оқимида иқтисодий ва социал ўзгартишларнинг кенг кўламли, узоқ даврга мўлжалланган комплекс программаларини дадил ишлаб чиқиб, муваффақиятли амалга оширмоқда. Булар — Устюрт ер ости бойликларини ўзлаштириш, ўнг ва сўл қирғоқ районларида замонавий ирригация асосида йирик шоликорлик базасини вужудга келтириш, қадимий дашт ва чўлларни ўзлаштириб, пахтачиликни янада ривожлантириш программаларидир. Чорвачиликда, маданий-маиший соҳаларда, шаҳар ва қишлоқ қурилишида ҳам катта-катта планлар матонат билан амалга оширилмоқда.

5. Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари катта байрам — СССРнинг 60 йиллик юбилейига зўр кўтаринкилик билан ҳозирлик кўрмоқдалар. Бу шодиёнага Сиз қандай ютуқлар, ўй-режалар билан келмоқдасиз!

— Ўтган йил бутун автоном республикамиз пахтакорларини жиддий синовдан ўтказди. Районимиз ғоят мураккаб шароитда она-Ватанга 86 минг тонна «оқ олтин» етказиб берди. Бригадамиз эса Амударё бўйидаги қайир ерларда 50 центнердан ҳосил етиштирди. Ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олдик. Турмуш ўртоғим Раимбой, 10-синфда ўқиётган қизим Раъно — ҳаммамиз оилавий экипаж бўлиб, 700 тонна пахта тердик.

СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик кўрар эканмиз, ҳар биримиз шу шонли байрамга муносиб совға тайёрлаш иштиёқи билан яшаётганимиз табиий. Мени бу йил совхозимиздаги бўлимлардан бирига бошқарувчиликка тайинлашди, уни илғорлар қаторига олиб чиқишга аҳд қилдим. Шу кунларда Отахон Давлатёров, Машариф Сафаров, Жумабой Машарипов сингари бригадирлар, Тўхтабой Сафаров, Тоҳир Аллеков, Жуманиёз Тоиров каби механизаторлар билан бамаслаҳат мўл юбилей хирмони яратиш учун тайёрланмоқдамиз. Бўлимимиз партия ташкилоти секретари Зулайхо Тожимуротова, саккиз коммунист мана шу орзу йўлида авангардлик кўрсатишни таъминламоқда. Юбилей йилида 150 гектар ернинг ҳар гектаридан кўзда тутилганидан 14 центнер юқори, яъни 40 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилганмиз.

БУТУНИТТИФОҚ СЕМИНАРИ

20 январь куни Москвада, Совет Армиясининг М. В. Фрунзе номли Марказий уйида «КПСС XXVI съезди мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ва меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш тўғрисида» мавзуида Бутуниттифоқ семинари бошланди. Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг мамлакатдаги барча республикалар, ўлкалар ва областлардан келган лекторлари, Совет Қуролли Кучлари Сиёсий органларининг лекторлари, СССР ДОСААФ активлари, уруш ва меҳнат ветеранлари бу ерга тўпландилар.

Семинарда Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали А. А. Епишев, Гражданин мудофааси бошлиғи — СССР мудофаа министрининг ўринбосари армия генерали А. Т. Алтунин, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучлари штабининг бошлиғи армия генерали А. И. Грибков доклад қилдилар.

(ТАСС).

УЗОҚ ШАРҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ ШАРАФИГА ЎН БИРИНЧИ ҲАФТАЛИК

ШИФОБАХШ ЎСИМЛИК

Узоқ Шарқдаги дарёларнинг қирғоқларида, Сахалин ва Курил оролларида чирмовуқлар билан ўралган пўстлоғи тўқ жигарранг дарахт ва буталарни учратиш мумкин. Агар бу ўсимликнинг барги, пўстлоғи ёки илдизини уқалаб кўрсангиз, ундан лимон исига хос ҳид анқийди. Одамга куч-қувват киритадиган ва бардам қиладиган ушбу лимонникнинг хусусияти кўпдан бери маълум.

Лимонникни мунтазам ўрганиш профессор П. Л. Сеновнинг бу борада олиб борган тадқиқот ишларидан кейин бошланди. 1942 йилда совет фани олдига мамлакат табиий ресурсларидан фронт ва фронт орқаси эҳтиёжлари учун тўлароқ фойдаланиш вазифаси қўйилди. Ўша даврдан бошлаб лимонникдан шифобахш ўсимлик сифатида кенг фойдаланишга киришилди. Унинг спиртга солинган уруғи ва меваси госпиталларда даволанаётган ярадор жангчиларнинг тез қувватга киришида асқотди.

Лимонник уруғи ва меваси шунингдек, кўз нури таъсирчанлигини ҳам оширади. Узоқ Шарқ ҳозир мамлакатга энг кўп миқдорда лимонник ҳосили етказиб берадиган асосий ўлка бўлиб қолди.

ГОРАЛНИНГ ТУҒИЛИШИ

Горал — кўзи жуда ҳам хира, аммо чиройли жонивор. Овчилар, шунингдек йиртқич ҳайвонлар унинг ана шу нуқсонидан фойдаланиб ов қилишади. Эчкининг бу турлари сони жуда тез камайиб бораётгани сабаби ҳам шунда. Илгари пода-пода бўлиб яшайдиган бу жониворларни ҳозир Сихотэ-Алин тоғларида учратиш қийин бўлиб қолди. Шу сабабли Лазовск қўриқхонасида горалнинг тутқунликда болалаши олимларни жуда қизиқтириб қўйди. Қўриқхона ходимлари туғилган улоққа Радик деб ном қўйишди. Олимлар ёввойи эчкиларни хонакилаштириш технологиясини ишлаб чиқиш учун улоқнинг тутқунликда ўсишини кузатиб бормоқдалар.

ТАЖРИБА, ТАШАББУС, МУАММО

ПАРРАНДАЧИЛИК КОМПЛЕКСИ

Андижон области меҳнаткашлари чорвачилик фермалари, комплекслари ва паррандачилик фабрикаларини жадал қуриш, реконструкция қилиш, уларнинг қувватларини тезроқ ўзлаштириш йўли билан гўшт етиштиришни тобора кўпайтиришга аҳд қилишган. Ўн биринчи беш йилликда областда гўшт етиштириш уч баравар, сут — бир ярим баравар, тухум етиштириш уч ярим баравар ортади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ташаббусни маъқуллаб, махсус қарор қабул қилганди.

Сўзи билан иши бир андижонликлар паррандачиликни саноат асосида ривожлантириш, янги комплекслар қуриш учун катта юриш бошладилар. Областда махсус паррандачилик трести тузилди. Бир вақтнинг ўзида 12 та паррандачилик комплекси қуришга киришилди. Бу ишга йирик-йирик қурилиш ташкилотлари: «Облколхозстрой», 24-қурилиш трести, «Андижангидрострой», «Андижанводстрой», «Андижанирстрой» трестлари сафарбар қилинди. Кўп ишлар ҳашар йўли билан амалга оширилаётганлиги айниқса мақтовга лойиқдир.

Янги паррандачилик фабрикалари қуриш билан бирга Асака адирида жойлашган Андижон парранда гўшти етиштириш бирлашмасининг қувватини ошириш тадбирлари белгиланди. Бу ерда ҳашар йўли билан 9 та паррандахона қурилди. 33 та паррандахона қайта жиҳозланди. Бирлашма бўйича 1981 йилда 11 миллион 220 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Бирлашманинг қуввати 1,5 миллион бройлерга оширилди. 140 минг бош товуқ боқиш имконияти яратилди.

Паррандачилик фабрикаларига КБУ-3 ва БКМ-3б маркали катакли батареялар ўрнатилди. КБУ-3 маркали батареяларда 40 минг, БКМ-3б маркали батареяларда эса 54 минг жўжа боқиш мумкин. Янги батареялар ўрнатилиши муносабати билан қўл меҳнати асосан техника зиммасига юкланди. Ҳамма иш жараёнлари, жумладан, озиқлантириш, сув бериш ишлари механизациялаштирилди. Жўжа боқиладиган хоналарда намлик ва ҳароратни мўътадил сақлаб турадиган ускуналар ўрнатилди. Янги очирилган жўжалар бу ерда ўзини худди она бағрида ётгандек ҳис этади. Натижада уларнинг нобуд бўлишига ҳам чек қўйилади.

Бирлашмада гўшт таннархини камайтириш мақсадида қатор тадбирлар кўрилмоқда. Республика Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 24-қурилиш тресты коллективи бу ерда ғайрат-шижоат билан ишлаяпти. Аҳил коллектив 1981 йилда 5 миллион 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ва реконструкциялаш ишларини амалга оширди. «Облколхозстрой» тресты коллективи 3 миллион сўмлик иш бажарди.

Фабрикани қайта қуришда Андижон область қишлоқ қурилиши тресты коллективи жонбозлик кўрсатди. Ленин районидаги 1-фабрика қурилиши ҳам қизғин тус олди. Корхона ҳар йили 25 мингта зотли товуқ етиштиради. Улардан олинган тухумлар 2-фабрикада очирилади. Зотли товуқлар кўпайтириладиган ана шу фабрикалар қурилиши тугалланмоқда. Иккала фабрика битгач, бирлашма ҳамда Андижон областида қурилаётган 12 та паррандачилик фабрикасининг ҳаммаси зотли товуқлар билан тўла таъмин этилади. Шунда бошқа қардош республика ва шаҳарлардан жўжа очириш учун тухум келтиришга эҳтиёж қолмайди, парҳез гўшти етиштириш арзонга тушади.

Андижон районидаги Киров номли колхоз территориясида қурилаётган паррандачилик фабрикаси йилига 200 минг зотли товуқ етиштиради. Фабриканинг 15 та паррандахонаси қуриб бўлинди. Уларда 20 мингта товуқ, 100 мингта жўжа боқишга киришилди. Тағин 5 та товуқхонага 50 мингта зотли жўжа қўйиш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

Областнинг Хўжаобод, Балиқчи, Қўрғонтепа районларида қурилаётган паррандачилик фабрикалари, Пахтаобод ўрдакчилик комплекси шу йилнинг биринчи кварталида маҳсулот бера бошлайди. Область бўйича паррандачилик комплекслари қурилишида 1981 йил плани 112 процент адо этилди. Шу давр ичида 24 миллион 778 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди, 19 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Бу планда кўзда тутилганидан 2 миллион сўмлик кўп.

Умуман, кейинги уч йил ичида областда паррандачилик корхоналари қурилишига 47 миллион сўмдан зиёд капитал маблағ сарфланди. Лўнда қилиб айтганда, катта ва шарафли ишга қўл урилди. Ҳамма паррандачилик комплекслари қурилишларида иш шитоб билан давом этмоқда. Бу ғоят қувонарлидир.

Лекин, айрим ишлар бошидан эмас, охиридан бошланганлиги кишини ҳайратга солади. Аниқроғи, бутун диққат-эътибор паррандачилик фабрикалари қурилишига қаратилиб, бу корхоналарни жўжа билан таъминлайдиган инкубатория ва бошқа иншоотлар қурилиши иккинчи планга суриб қўйилди. Мана, бир мисол: Андижон районидаги паррандачилик фабрикасининг биринчи навбати битди. Аммо унга жўжа етказиб берадиган инкубатория қурилиши ҳануз тугаллангани йўқ. Фабриканинг бир маромда ишлаши учун икки линияда сув, энергия керак. Акс ҳолда фабрикани тўла қувват билан ишлатиш қийин. Фабрика ёнида қушхона, иситиш коммуникацияси, канализация, асбоб-ускуналарни ювиш цехи, лаборатория, ишчилар кийим алмаштирадиган хона, ошхона бўлиши зарур. Бироқ фабрика ҳозир иш бошлаган бўлса ҳам ҳали бу иморатларга эга эмас. Тозалаш иншооти қурилиши эса ҳануз бошлангани йўқ. Хўжаобод, Балиқчи, Марҳамат, Жалолқудуқ паррандачилик фабрикалари қурилишларида ҳам ана шундай нуқсонлар мавжуд.

Паррандачилик комплексларининг тез суръатлар билан қурилиши яхши. Аммо келгусида қурилаётган бу фабрикаларнинг тўла қувват билан ишлаши кадрларга боғлиқ. Андижон парранда гўшти ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида очилган 156-ҳунар-техника билим юртида ҳозир 280 йигит-қиз таълим оляпти. Бироқ, паррандачиликнинг саноат асосида ишлашга ўтказилиши, областда бир вақтнинг ўзида 12 та йирик паррандачилик фабрикасининг қурилиши бу соҳа кадрларига бўлган талабни янада оширади. 1985 йилга бориб, область паррандачилик фабрикаларида 16 мингдан зиёд кадр ишлаши кўзда тутилмоқда. Малакали ветврач, зоотехник, энергетик, инженер-механик, слесарь, сантехник, оператор, товуқбоқарлар керак. Шундай экан, Андижонда паррандачилик илмини мукаммал биладиган кадрлар тайёрлайдиган махсус ўқув юрти очилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Андижон областида қурилаётган ҳамма фабрика тўла қувват билан ишлаганда йилига шу тармоққа 230 минг тонна омухта озуқа керак бўлади. Ҳозир ишлаётган паррандачилик фабрикаларига Ленинск шаҳридаги ун комбинати озуқа етказиб бермоқда. Бу эҳтиёжни қопламайди. Шунинг учун Андижонда паррандачиликка ихтисослашган омухта озуқа тайёрлаш комбинати қуриш тўғрисида ҳам ўйлаб кўриш керак. Бу масала ҳозирдан ҳал қилинмаса паррандачилик фабрикаларини кўпайтиришдан фойда йўқ.

Муаммолардан қатъи назар, Андижон области қишлоқларида катта ишлар бошланиб кетди. Истиқболга мўлжалланган бу комплекслар ғоят фойдалидир. Уни дадил қўллаб-қувватлаш, кенг жорий қилиш керак.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

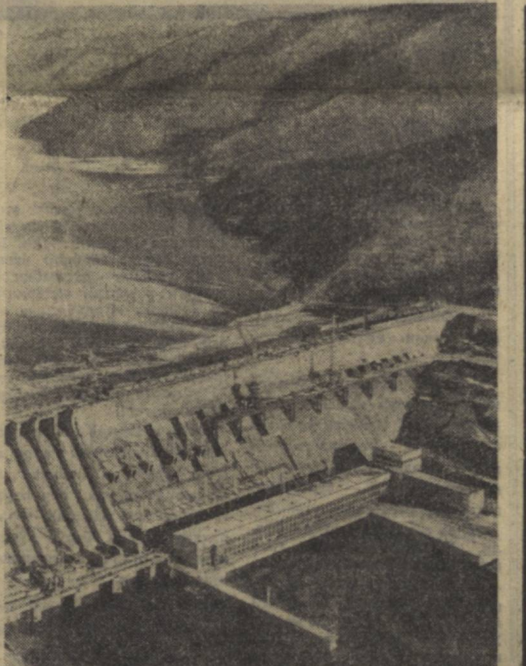

Амур области. Ленин комсомоли 60 йиллиги номли Зея ГЭСи Амур дарёси қуйи оқими районига жойлашган қурилиш ва саноат корхоналарини электр қуввати билан таъминлайдиган энг йирик электр станцияларидан биридир. Ушбу ГЭС ишга туширилганидан бери 13 миллиард киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқарди. Зея нурчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ўтган йилни катта муваффақият билан якунладилар. Улар 1981 йилда халқ хўжалигига планга қўшимча 30 миллион киловатт-соат электр энергияси етказиб бердилар.

Суратда: Узоқ Шарқдаги тўнғич гидроэлектростанциялардан бири Зея ГЭСи.

В. Мариновский фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Ўзбекистон ССР Журналистлар союзи Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи билан биргаликда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Эсдаликлар» асарига бағишлаб, илмий-амалий конференция ўтказди. Ўзбекистон ССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг секретари Б. Пармузин, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчилари А. Мухтор ва И. Раҳим, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати М. Пирматов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти доценти Л. Белявский, «Правда Востока» газетасининг бўлим мудири А. Танхельсон ва бошқа ўртоқлар «Эсдаликлар» асарининг аҳамияти, совет публицистикасини ривожлантиришдаги роли ҳақида гапирдилар. Илмий-амалий конференцияда ана шу асар асосида совет публицистлари олдида турган вазифалар тилга олинди.

П. ЖАББОРОВ.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Андижон область журналистлар ташкилоти матбуот ходимлари, ишчи-қишлоқ мухбирлари маҳоратини оширишга эътиборни кучайтирмоқда. «Коммунист» ва «Андижанская правда» область газеталари қошида ишчи-деҳқон мухбирлари халқ университети ишлаб турибди. Бу халқ университетларида машғулотлар мунтазам ўтказилмоқда.

К. АЛИМОВ.

ИШЧИ-ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ УЧУН

Фарғона область «Коммуна» газетаси редакциясида ташкил этилган икки йиллик журналистика халқ университетида машғулотлар мунтазам ўтказилмоқда. Малакали журналистлар машғулотларни ҳар доим юқори савияда ўтказишга эришаётирлар. Ишчи ва қишлоқ мухбирларига назарий билим бериш билан бир қаторда амалий машғулотлар ҳам ташкил этиляпти. Бу тингловчилар маҳоратини оширишга катта ёрдам бераётир.

Р. СУЛТОНОВ.

МЕҲНАТКАШЛАР ХИЗМАТИДА

Янгиердаги «Голодностепстрой» территориал бошқармасига қарашли 111-механизациялашган кўчма колонна коллективи 240 ўринли шифохона қурилишини тугаллади.

Шифохонада рентген, физиотерапия, ингаляция кабинетлари, терапия бўлимлари ва лабораториялар бор.

Гулистондаги 600 квадрат метрлик майдончада жойлашган ўз-ўзига хизмат кўрсатиш универсал магазини ҳам ишга туширилди.

Э. БОЛИЕВ.

ФАН ЗАҲМАТКАШЛАРИ

ТАЪЗИМ

Халқига, Ватанига садоқат билан хизмат қилган, улуғвор бунёдкорлик ишларига муносиб ҳисса қўшган ҳар бир инсон Советлар диёрида доим ардоқланади. Халил Мадиёрович ҳам Улуғ Октябрь инқилобининг нурафшон ёғдусидан нур эмиб, вояга етган, катта ҳаёт йўлини босиб ўтиб, фаннинг машаққатли сўқмоқларидан ҳормай-толмай илгарилаб бориб, унда ўз ўрнини топа олган, меҳнатда бахт-иқбол қучган олимларнинг бири.

Эл-юрт назарига тушган камтарин олим ўзининг бугунги етуклик босқичига осонликча эришгани йўқ. Миллион-миллион йўқсиллар бахтига Октябрь қуёши балқиб чиқди. Янги ҳаёт уни ҳам ўз бағрига олди, тарбиялади. У шу озод ҳаёт қучоғида ўқиди, билим олди. Халил Мадиёрович ўзини Коммунистик партиянинг фарзанди деб ҳисоблайди ва бу билан фахрланади: салкам ярим асрдан бери Ленин партияси сафида. У шу йилларда райком секретарлигидан тортиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудирлигигача бўлган масъулиятли лавозимларда ишлаб, обрў-эътибор топди.

Унинг бутун онгли ҳаёти, кўп қиррали фаолияти Советлар замонасида ўсиб вояга етган, ўзида юксак инсоний фазилатларни мужассамлаштирган совет зиёлисининг ёрқин тимсолидир. Олимнинг катта ютуғи шундаки, у фан соҳасидаги изланишларини, илмий-тадқиқот ишларини муттасил жамоат иши билан боғлаб олиб борди. Халил Мадиёрович қаерда ишламасин, қандай жамоат топшириғини бажармасин, ўз севган соҳаси — иқтисод фани билан шуғулланишдан, унинг турли долзарб проблемаларини жиддий тадқиқ қилишдан узоқлашмади.

Олим қишлоқ хўжалик иқтисоди фанининг хилма-хил йўналишлари ва мавзулари бўйича қалам тебратиб келмоқда. Ҳозирга қадар унинг 118 та асари чоп этилди. Булар орасида «Ўзбекистон пахтачилик совхозлари ривожланишининг иқтисодий проблемалари», «Фан-техника тараққиёти ва пахтачилик совхозларида меҳнат унумдорлигининг ошиши» монографиялари ҳамда 1981 йилда олий ўқув юртлари студентлари учун нашр этилган «Социалистик қишлоқ хўжалиги экономикаси» номли ўқув қўлланмаси катта аҳамиятга эга. Уларда аниқ маълумотлар, кўп йиллик илмий кузатишлар, тажриба натижалари асосида чуқур илмий хулосалар, умумлашмалар баён қилиниб, иқтисод фани ривожланишининг ҳозирги муҳим тенденциялари, йўналишлари асослаб берилган. Қатор асарлари, чунончи, «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги», «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги экономикаси», «Ўзбекистон совхозларида ички хўжалик ҳисоби тўғрисида» ва бошқалар турли йилларда инглиз, француз, немис тилларида ҳам нашр этилган.

Халил Мадиёрович Жалилов совет фани ютуқларини жаҳон бўйлаб тараннум этиб келаётган олимлардан. У Болгария, Ҳиндистон, Франция, Мексика ҳамда Осиё ва Африканинг бир қатор мамлакатларида ўтказилган халқаро илмий анжуманларда қатнашиб, уларда турли мавзуларда маърузалар қилди. У 1958 йилдан буён жаҳон қишлоқ хўжалик иқтисодчилари конгрессининг аъзосидир.

Олим республикамизда қишлоқ хўжалик экономикаси фанини ташкил қилиш, бу соҳа учун етук кадрлар тайёрлаш ишига ҳам муносиб ҳисса қўшди. У қарийб 16 йил давомида Ўрта Осиё қишлоқ хўжалик экономикаси илмий-текшириш институтини бошқарди. Шу йилларда институт базаси янада мустаҳкамланди, илмий-тадқиқот ишларининг ҳажми ва савияси ортди, кўплаб юқори малакали кадрлар етишиб чиқди.

У бир неча йил давомида республика Министрлар Совети ҳузуридаги раҳбар ходимлар малакасини ошириш институтида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бошқаришни ташкил этиш кафедрасига раҳбарлик қилди. 1976 йилдан бошлаб эса ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими қишлоқ хўжалик экономикаси секциясига раислик қилиб келмоқда. Айни пайтда Халил Мадиёрович Жалилов Халқлар дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалик институти қишлоқ хўжалик экономикаси кафедрасининг профессори ҳамдир. Устознинг яна бир катта қувончи, бебаҳо бойлиги унинг шогирдлари, издошлари бўлиб, унинг бевосита раҳбарлигида 25 фан доктори ва кандидати тайёрланди. Улар бепоён мамлакатимизнинг турли жойларида муваффақиятли ишламоқдалар.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг мухбир аъзоси, заҳматкаш олимнинг меҳнати юксак баҳоланган. Устоз Меҳнат Қизил Байроқ, «Қизил юлдуз» орденлари билан, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени ва кўпгина медаллар билан тақдирланган, бир неча бор Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган. Етмиш ёшга тўлган олим ўз умрининг ҳар бир дақиқасини эзгу ўйлар ва уларни амалга ошириш орзуси билан ўтказади, ўз умрини бағишлаган фан истиқболи, камоли билан яшайди.

М. СОДИҚОВ,
Қ. ҲАМДАМОВ,
Тошкент халқ хўжалик институти доцентлари.

ТАШАББУСКОР ИЗДОШЛАРИ

Республикада кенг қулоч ёйган ўн бешлар ташаббуси қатнашчиси Тамара Ҳасанова 1981 йил 7 ноябрида икки йиллик планини бажарган, 1982 йилни эса 1983 йилнинг биринчи квартал планини адо этиш билан кутиб олган эди. Жиззах устки трикотаж фабрикаси тўқувчиси Тамара Ҳасанова ҳозир 1983 йилнинг май ойи ҳисобига ишлай бошлади. Учта ўрнига олтита станокда ишлаётган Тамара кунига нормадаги 54 килограмм ўрнига 110—120 килограмм газлама тўқияпти. Беш йил давомида у ўн нафар шогирд тайёрлаш мажбуриятини олган.

Фабрикада ташаббускор қизнинг издошлари 12 кишига етди. Шаҳодат Очилова, Файзи Носирова, Гулнора Қодирова, Марҳабо Нарзиқулова сингари тўқувчилар ҳам кўп станокда ишлаш ҳисобига беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

«Комсомолобод районидаги балиқ саноати хўжалиги раҳбарлари давлат мулкини талон-тарож қилишмоқда. Бунга қачон чек қўйилади?» (Андижонлик О. Юсуповнинг шикоят хатидан).

Хат юзасидан текшириш ўтказган АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ редакцияга қуйидаги мазмунда жавоб йўллаган:

— Комсомолобод районидаги балиқ саноати хўжалигининг 1979—1980 йиллардаги молия-хўжалик фаолияти контроль-ревизия бошқармаси ва область ижрокоми ички ишлар бошқармасининг ОБХСС ходимлари томонидан текширилди.

Текширишда балиқ саноати хўжалиги раҳбарлари молиявий камчиликларга йўл қўйишгани, фонд материалларни ва социалистик мулкни талон-тарож қилишгани ва бошқа фактлар аниқланди.

Ҳозирги вақтда балиқ саноати хўжалиги директори Ж. Юсупов, директор ўринбосари Б. Карашеров ва бош бухгалтер Қамбаровлар вазифаларидан бўшатилган. Улар устидан тўпланган тергов материаллари чора кўриш учун Комсомолобод район халқ судига топширилди.

ЎҚИШГА ҚАЙТА ТИКЛАНДИ

«Чирчиқдаги педагогика билим юртида ўқиётган қизим З. Мирзараҳимова ҳеч қандай сабабсиз ўқишдан четлаштирилди. Маориф органлари ва шаҳар прокуратурасидаги айрим масъул ўртоқлар қўл учида текшириш ўтказишдию, бироқ ҳеч қандай нафи бўлмади».

(Чимкентлик А. Мирзараҳимов мактубидан).

Ушбу шикоят хат текшириш ва чора кўриш учун ЧИРЧИҚ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИга юборилган эди. У ердан олинган жавобда, жумладан, қуйидагилар маълум қилинади:

— Гражданин А. Мирзараҳимов аризаси кўриб чиқилди, унда баён этилган фактлар тасдиқланди. Унинг қизи ўқишга қайта тикланди. Масалага лоқайдлик билан қараган айбдорлар жазоландилар.

ВИГОВОР БЕРИЛДИ

«Районимиздаги 34-мактабда таълим-тарбия ишлари анча бўшаштириб юборилган». (Чиноз районлик газетхонлар хатидан).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ газетхонлар шикояти юзасидан текшириш ўтказди:

— Хатда кўрсатилган фактлар қисман тасдиқланди. Мактабда таълим-тарбия жараёни устидан бўш назорат ўрнатганлиги учун директор А. Абулқосимовга виговор берилди.

Кўкламги экиш мавсумига пухта шайланайлик

ТАРАДДУД

Куни кеча матбуотда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «1982 йилда кўкламги дала ишларига ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Серқуёш республикамиз пахтакорлари ва деҳқонлари бу қарорни қизғин кутиб олдилар. Хўжаликларда келгуси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратиш йўлида фидокорона меҳнат қилинмоқда. Қуйида жойлардан келган хабарларни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

* * *

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхози пахтакорлари ўтган йилни муваффақиятли якунладилар. Хўжаликда ҳар гектар пахта майдонидан 41,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Мавлуда Шералиева, Жамол Саидов, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Омонгелди Исаев, Амир Синдоров, Карим Бакрадзе, Хушвақт Исмоилов бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 45—50 центнерга етди.

Колхоз деҳқонлари 1982 йилни ҳам яхши бошладилар. Сифатли шудгорланган 2400 гектар экин майдонида шу кунларда далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишлари қизғин давом этмоқда. Ўнлаб тележка ва бошқа техника воситалари унумли ишлатилаётир.

Шўр ювиш ҳосилдорликни оширишда муҳим омил эканлигини билган миришкор сувчилар уюшқоқлик билан иш олиб бормоқдалар. А. Жузбоев, С. Чилашвили, Л. Хуршидов сингари сувчилар сифатли текисланиб пол олинган далаларга қишки обиҳаёт тарамоқдалар.

Ленинградлик пахтакорлар бу йил ҳосилдорликни 45 центнерга, ялпи хирмонни 7100 тоннага етказишга бел боғлашган.

Қ. МУХТАСИМОВ.

* * *

БУХОРО ОБЛАСТИ. Пешку районидаги Навоий номли колхоз илғор хўжаликлардан бири. Хўжаликда пахта ҳосилдорлиги йил сайин ортиб бормоқда. Ўтган йили ҳар гектар майдондан 43 центнердан пахта хирмони кўтарилди.

Колхоз пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш иштиёқида иш бошладилар. Далаларда улкан мажбуриятга яраша ,иш олиб бориляпти. Маҳаллий ўғит жамғариш, суғориш шохобчаларини тозалаш қизғин. Бу ишда Шавкат Қобилов, Сирож Тоиров, Ширин Қобилов сингари механизаторлар актив қатнашмоқдалар.

Н. САЪДИЕВ.

* * *

Уйчи районидаги Жданов номли колхоз заршунослари ўтган йили 840 гектар майдонга «Уйчи-2» навли чигит экиб, она-Ватан омборига 3414 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Ҳосилдорлик гектар бошига пландаги 38 центнер ўрнига 40,6 центнерга етди.

Колхоз пахтакорлари ўтган йилги ютуқларни мустаҳкамлаш учун курашяптилар. 960 гектар пахта майдони икки ярусли плуглар билан сифатли шудгорланганди. 300 гектар ер сифатли текисланди, 10 минг тоннадан зиёд маҳаллий ўғит жамғарилди.

Суғориш ишларини яхшилаш мақсадида 100 гектар майдонда капитал планировка ўтказилди. Норин бўйидаги 45 гектар тошлоқ майдонга тупроқ солинди. Унумдор ерлар тупроғини ташиб келтириш ҳисобига бу ерлар ҳосилдорлигини ҳам 35—40 центнерга етказиш кўзда тутилади. Айни пайтда хўжаликда 30 минг кубометр ҳажмда ариқ-зовурлар тозаланди.

Ждановликлар юбилей йилида ҳосилдорликни 42 центнерга етказиш ва 3528 тонналик улкан «оқ олтин» хирмони яратиш мажбуриятини олишган. Шуниси қувончлики, ялпи ҳосил уруғлик фондига топширилади.

Р. УММАТОВ.

* * *

Шунингдек, Бухоро область, Ғиждувон районидан **Э. Шомуродов,** Наманган область, Уйчи районидан **Қ. Тўраев,** Сурхондарё область, Қумқўрғон районидан **Ж. Аноров,** Денов районидан **У. Маматқулов,** Қорақалпоғистон АССР Амударё районидан **Х. Отамуродов** каби жамоатчи мухбирларимиз ҳам катта пахта хирмонига мустаҳкам замин яратиш иштиёқида меҳнат қилаётганлар ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ. Ленин йўли районидаги Ленин номли совхоз-техникум ишчилари мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратяптилар. Ерлар ўз вақтида сифатли шудгорланиб, минерал ўғитлар сепилди. Айни кунларда эса далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқарилмоқда. Бу ишга етарли миқдорда техника воситалари ажратилган. Суратларда: 1. Илғор механизаторлардан Олтибой Раззоқов ва Жума Очилдиев. 2. Маҳаллий ўғит тележкаларга юклагич агрегатлари билан ортилмоқда.

И. Хўжаев фотолари. (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Толлимаржон райони чорвадорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Улар давлат қабул пунктига 330 тонна гўшт топшириб, бу соҳадаги йиллик планни муддатидан илгари ошириб адо этдилар. Гўшт тайёрлашда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 38 процент ўсиш таъминланди. Бўрдоқига топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 460 килограммга етказилди.

Муваффақиятга «ВЛКСМ XVIII съезди», «Коммунист», «Самарқанд» ва «Туркманистон» совхозларининг чорвадорлари катта ҳисса қўшдилар. СССРнинг 60 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга бел боғлаган район меҳнат аҳли сут ва тухум тайёрлашда ҳам яхши натижаларга эришмоқда.

x x x

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз бўрдоқибоқарлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили гўшт тайёрлаш планини анча ошириб адо этдилар. Давлатга 180 тонна гўшт топширилди.

Шунингдек, райондаги Ленин номли ва Калинин номли совхозларнинг чорвадорлари ҳам йиллик гўшт тайёрлаш планларини бажарганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Меҳнатсевар чорвадорлар бу йил чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш мақсадида социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар.

* * *

Ульянов районидаги «III Интернационал» совхози чорвадорлари гўшт тайёрлаш йиллик планини ошириб бажардилар. Қабул пунктига 178 тонна гўшт етказиб берилди.

Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 450 килограммни ташкил этди.

Азамат чорвадорлар СССРнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, йил охиригача гўшт, сут, тухум етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан 20—25 процент кўпайтириш учун жонбозлик кўрсатишмоқда.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЛКАМИЗГА МОС — ЯШИЛ ЛИБОС

ИХОТА ДАРАХТЗОРЛАРИ

Бекободдаги «Авангард» совхозининг деҳқонлари ўрмончилар тайёрлаб берган 40 гектарли ихота дарахтзорни қабул қилиб олдилар. Бунинг сабаби бор. Хўжаликнинг далалари сершамол ерда жойлашган. Пахтакор ва ғаллакорлар бу ерларга экилган экинларни ана шундай ихотазорлар билан ҳимоя қиладилар.

Совхоз деҳқонлари тўрт қаторли ихота дарахтзорни юқори баҳоладилар. 1200 гектар майдонда ташкил қилинган ихотазорда дарахтлар барқ уриб ўсяпти.

Совхозда яна 300 гектар қўриқ ерлар ўзлаштирилади. 40 гектарли ер ихота дарахтлари экиш учун ҳозирлана бошланди. Бекобод ўрмон хўжалигининг коммунист Мамажон Мамарасулов бошлиқ бригадаси механизаторлари қишнинг қулай келган ҳар бир кунидан фойдаланиб, кўчат ўтказишни тобора қизитмоқдалар.

КЎНДАЛАНГТЕПАДА БОҒ

Шаҳрисабз районидаги Ильич номли совхозининг қўли гул боғбонлари адир ва бўз ерларни ўзлаштиришда мақтовга лойиқ ишларни амалга оширмоқдалар. Ильичлик боғбонлар ташаббуси билан асрлар давомида қақраб ётган тепаликлар боғроғларга айлантирилаётир. Лангар қишлоғидаги Кўндалангтепадаги янги боғлар шулар жумласидандир.

1980 йилнинг эрта баҳори эди. Совхознинг Азим Самадов бошлиқ ўн нафар боғбони Кўндалангтепага ҳужум бошлашди.

1981 йилнинг бошидаёқ Норбобо Жўраев, Ўроз Турсунов, Ёрбобо Бекматов, Тугма Умиров, Ҳусан Холматов, Ўрол Шербобоев, Муродин Дўстов, Сафар Санақулов, Тўхтамурод Марқаев, Азим Самадовлардан иборат боғбонлар «Ҳар биримиз 10 гектардан боғ бунёд этамиз!» ташаббусини кўтариб чиқдилар. Бу ватанпарвар боғбонлар фидокорона меҳнат қилиб, Кўндалангтепадаги боғни 40 гектарга кенгайтирдилар. Боғбонлар айни пайтда лалми шароитга мослашган бодом ниҳолларини ҳам ўтқаздилар. Бодом кўчатлари ҳам бехато тутди.

Совхознинг мевазор ва токзорлари шу беш йилликда 500 гектар майдонга кенгайтирилади. Айни кунларда совхознинг Тарағай қишлоғида 50 гектардан зиёд адирга трассалар олиб қўйилди. Бу йил Тарағай қишлоғидаги боғ ва бодомзорлар 100 гектарга кенгайтирилади.

А. ОБИДДИНОВ.

ҚИШКИ ҚЎЗИЛАТИШ КАМПАНИЯСИ

Риштон районидаги «Риштон» совхози фермаларида қўзилатиш мавсумини тўла шай ҳолда кутиб олишди. Бу ерда совлиқлар ва қўзилар учун иситилган бинолар тайёрланган, етарли миқдорда пичан, силос, ўт талқони ва бошқа тўйимли озуқа ғамлаб қўйилган. Ветеринарлар жониворларни қатъий назорат қилиб турибдилар. Хўжалик кўплаб қўзи олмоқда. Темир Иброҳимов отарида ҳар юз бош совлиқдан ҳозирдаёқ 105 тадан қўзи олинди.

Фарғона районидаги Навоий номли, Қува районидаги Охунбобоев номли колхозларда, Ўзбекистон районидаги «Ғаннобод» совхозида ва бошқа хўжаликларда ҳам кўплаб қўзи олишга эришилмоқда. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. НАВОИЙ НОМЛИ НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Театр санъатини ривожлантириш, республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашдаги катта хизматлари учун ва ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан А. Навоий номли Наманган область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театри Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1982 йил, 21 январь.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Кўп йил самарали ишлаганлиги, республика театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва А. Навоий номли Наманган область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театри ташкил этилган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан театр артисти ўртоқ Мамат **Убайдуллаевга «Ўзбекистон ССР халқ артисти»** унвони, артистлардан Магзанур **Зокиров,** Турдиали **Сайдуллаев.** Собиржон **Соҳибов** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони, театр директори ўртоқ Эркин **Қорахоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берилди.

А. Навоий номли Наманган область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрининг бир группа ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

СССР — АСОСИЙ БУЮРТМАЧИ

✦ БЕРЛИН. Эрфурт «Умформтехник» темир пресс ускуналар комбинатида совуқ ва иссиқ усулда штамповка қилиш учун кўплаб чиқарилаётган қурилмаларни бошқариш такомиллаштирилди ва бу қурилмаларнинг қуввати оширилди. Бу агрегатлар социалистик меҳнат тақсимоти асосида яратилди ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари корхоналарига мўлжалланган.

Комбинат бош директори Г. Крокер бундай деди: комбинат маҳсулоти ўтган йилнинг ўзидагина қарийб 15 процент янгиланди. Қуйилмаларни қирқиш учун серунум қайчилар, пластмассани ишловчи машиналар, бутун-бутун автомат линиялар янгидан ишлаб чиқарила бошланди. Бу машиналар илгариги нусхаларига қараганда тежамлигина бўлиб қолмай, яхши меҳнат шароити яратишга ҳам имкон беради.

«Умформтехник» ишлаб чиқараётган машиналарнинг қарийб 90 проценти жаҳондаги 50 давлатга, биринчи навбатда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларга юборилмоқда. Янги йил арафасидагина Харьков, Красноярск, Тула корхоналарига шу комбинатда ишланган комплекс асбоб-ускуналар жўнатилди.

ЯНГИ ДВИГАТЕЛЬ ТАЙЁРЛАНМОҚДА

✦ БРАТИСЛАВА. Словакиянинг Мартина шаҳридаги завод машинасозлари Белоруссиянинг Жодино шаҳрида ишлаб чиқарилаётган кучли «БелАЗ» самосвалларига ўрнатиладиган янги двигателни ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Корхона ишлаб чиқараётган саккиз цилиндрли дизель асосида яратилаётган бу янги мотор чекка шимол шароитида ишлашга мослаштирилган.

Совет Иттифоқи ушбу заводга энг кўп буюртма берган мамлакатдир.

БЕЛГИЛАНГАН МАРРАНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН

✦ БУДАПЕШТ. Бу йил Венгрия кон саноатининг мамлакатни энергия билан таъминлашдаги роли анча ошади. Беш йилликнинг иккинчи йилига кўра ВХРда кўмир қазиб чиқариш 26 миллион тонна, нефть 2 миллион тоннага ва табиий газ 6,3 миллиард куб метрга кўпайтирилади. Despite Кончилар янги кўмир конларини ишга тушириш, меҳнат унумдорлигини, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳисобига шундай юксак натижаларга эришишни мўлжалламоқдалар.

Республика кон саноати ходимларининг ўтган йил иш натижалари белгиланган марраларга муваффақият билан эришиш учун гаровдир. Ўтган давр мобайнида мамлакат пландан ташқари 250 минг тонна кўмир, 23 минг тонна нефть олди. Татабаньи, Вишонта шахталари кончилари, Сегеда нефть-газ комплекси айниқса юксак натижаларга эришди.

ҲАР УЧ КУНДА БИТТА ЭЛЕКТРОВОЗ

✦ БУХАРЕСТ. Руминиянинг Крайова шаҳридаги «Электропутере» машинасозлик заводида ҳар уч кунда битта кучли электровоз тайёрлаб чиқарилмоқда. Электровозлар техника ресурсларини ишлатиш жиҳатидан юксак кўрсаткичларга эга бўлиб, Руминия, Болгария, Польша, бошқа социалистик мамлакатлар темир йўлларида дуруст ишламоқда. Завод илмий-текшириш маркази мутахассислари шу машиналарни такомиллаштириш устида тинмай иш олиб бормоқдалар.

(ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ЛОНДОН. Шимолий Ирландияда ишсизлар бу йил ҳам кўпаяди. Англиядаги энг йирик «Куперс энд лайбренд ассосиейтс» воситачи фирмалардан бири ана шундай хулосага келди. Бу фирманинг Ольстердаги иқтисодий аҳволга оид эълон қилинган обзорида айтиладики, 1982 йилнинг охирига бориб Шимолий Ирландияда меҳнатга қобилиятли бўлган аҳолининг 20 процентдан кўпроғи ўзларининг асосий ҳуқуқларидан бири — меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум бўлади.

ЛИМА. Сальвадор ҳарбий хунтаси, деди Колумбиянинг собиқ ташқи ишлар министри Альфредо Васкес Каррисоса журналистлар билан суҳбатда, Қўшма Штатлар томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланганлиги сабаблигина ҳокимият тепасида турибди. У тинчлик, инсон ҳуқуқлари ва Сальвадор халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқига бағишланиб Перу пойтахтида очилган Лотин Америкаси конференциясида қатнашмоқ учун бу ерга келди. Конференция қатнашчилари орасида Лотин Америкаси мамлакатларининг таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари, Сальвадор ватанпарварлик ташкилотларининг намояндалари бор.

[ТАСС, 20 январь].

ТЕЛБАНАМО РЕЖАЛАР ҚОРАЛАНДИ

БЕРЛИН. ГДР матбуотида АҚШ ҳукумати химиявий урушга тайёргарлик кўриш йўлида яна бир қадам қўйганлиги тўғрисида Вашингтондан олинган хабарларни «Қанотли ракеталар химиявий уруш олиб боришга ҳам мўлжалланмоқда», «Пентагон қанотли ракеталарга портловчи химиявий қалпоқ ўрнатиш режасини тузмоқда» деган сарлавҳалар остида босиб чиқарди. «Нойес дойчланд» газетасининг қайд этишича, ҳозирги вақтда Пентагон химиявий уруш олиб бориш учун қанотли ракеталарни ишлатиш тўғрисидаги масалани ўрганмоқда. Ғарбий Европада жойлаштириш учун мўлжалланган мана шу ракеталар химиявий заҳарловчи моддалар тўлдирилган портловчи қалпоқ билан ҳам таъминланиши лозим.

ЛОНДОН. Консерваторлар ҳукумати билан АҚШ маъмуриятининг ҳарбий соҳада кенгайиб бораётган ҳамкорлиги оддий инглизларни ташвишга солмоқда. Буюк Британияда Американинг ўнлаб ҳарбий базалари ва аэродромлари бўлиб, уларга 20 мингдан кўпроқ америкалик ҳарбий хизматчи жойлаштириб қўйилган.

Англия билан Америка химиявий уруш олиб боришга биргаликда ҳозирлик кўраётганликлари ҳамда Вашингтон химиявий қуролининг янги ваҳшиёна тури — асабни фалаж қилувчи қуролни Буюк Британияда ғамлаб қўйиш режалари Англия аҳолисини жуда ташвишга солмоқда.

САН-ФРАНЦИСКО. АҚШ Европа территориясида химиявий урушга зудлик билан ҳозирлик кўрмоқда. «Лос-Анжелес таймс» газетасининг хабар қилишича, АҚШ армия министрлиги қанотли ракеталарнинг портловчи қалпоқларини ҳалокатли Бинар гази билан тўлдиришни мўлжалламоқда. Ғарбий Европа жамоатчилигининг кенг миқёсдаги норозиликларига қарамай, Пентагон шу ракеталарни Европа қитъасида жойлаштиришни мўлжалламоқда.

Америка матбуотида эълон қилинган маълумотларга қараганда, Колорадо штатидаги Роки-Маунтин базасининг бир ўзида химиявий қуролнинг жуда катта запаслари жамланган. Шундай бўлса ҳам мана шу ваҳшиёна оммавий қирғин воситаларининг янги, янада нозикроқ турларини ясаш ва ишлаб чиқариш харажатлари тинимсиз кўпайтирилмоқда. Кейинги беш йил ичида бу соҳадаги тадқиқотчилик ишларининг ҳаражатлари тўрт баравар кўпайди. Бу тенденция келгусида ҳам давом этаверади, деб уқтиради «Лос-Анжелес таймс» газетаси. Химиявий уруш олиб боришнинг янги воситаларини тайёрлаш ва ишлаб чиқаришга яқин йилларда 10 миллиард доллардан кўпроқ маблағ ажратилади. (ТАСС).

ЭРОН:

МАЪМУРЛАРНИНГ ЧОРАЛАРИ

ТЕҲРОН. 21 январь. (ТАСС). Мамлакатдаги кескин ички сиёсий вазият режим душманларига қарши курашувчи алоҳида ҳарбийлаштирилган ташкилот — «Ислом революцияси посбонлари» корпусини мустаҳкамлаш заруратини келтириб чиқарди. Мамлакат президенти А. Ҳусайни-Хаменеи Теҳронда «посбонлар» ҳузурида сўзлаган нутқида Эрон раҳбарлари корпусининг ҳар бир жангчисига «ҳарбий, сиёсий, маданий ва социал соҳаларда зарур бўлган ҳамма ваколатларни» бериб қўйишга қарор қилганликларини айтди.

Айни вақтда Эрон ҳукумати полиция ичида яна тозалаш ўтказа бошлади. Ички ишлар министри А. А. Натег-Нури парламентда сўзлаган нутқида қамоққа олиш ва бўшатишдан кейин, шунингдек баъзи ходимлар қочиши натижасида полициянинг сони 60 минг кишидан 40 минг кишига келиб қолганини маълум қилди.

Теҳрон радиосининг хабар қилишича, парламент депутати Х. Ғаффори полиция кучларини чет элга қочган собиқ президент А. Банисадрни қўллаб-қувватлашда ва ҳукуматга қарши гуруҳларга йўл қўйиб беришда айблади. «Полициянинг кўз олдида муҳим объектларга ҳужум қилиб турилган бўлишига қарамай, у кўча ҳаракатини тартибга солгандек бўлиб кўринмоқда», деди Ғаффори. Шу билан бирга у ҳали ҳам полициячилар орасида революциядан аввал шоҳга қарши ўтказилган намойиш қатнашчиларидан қонли ўч олиш иштирокчиларини топиш мумкинлигини уқтириб ўтди.

Президент Банисадр ҳокимиятдан четлаштирилган вақтдан бери расмий маълумотларга кўра, режим душманлари ҳукуматнинг ва ҳукмрон Ислом республикачилар партиясининг мингдан ортиқ арбобини, шу жумладан, президент Ражаини, бош министр Баҳонарини, олий суд раиси Беҳишти ва бошқаларни ўлдирдилар.

Теҳронда расмий равишда эълон қилинишича, шу давр ичида Эрон маъмурлари давлатга қарши фаолиятда айбланган камида 1600 кишини қатл этдилар. Ҳозир 4 мингга яқин сиёсий маҳбус қамоқда ётибди, булар орасида 14 ёшли мактаб ўқувчилари ҳам бор. Маҳбусларнинг бунчалик ёш бўлиши асло истисно эмас, — деди бу ерда ислом судьяси М. Муҳаммади-Ғилони. Шариат қонунларига биноан 9 яшар қизалоқни ҳам худосизликда айблаб ўлим жазосига ҳукм қилиш мумкин, деди у.

«Эркин дунё» қиёфаси

БАХТ ЎҒРИЛАРИ

Қизча эндигина ўн икки ёшга кирганди. У қўғирчоқ ўйнашни, қўшни қизлар билан сайр қилишни, синф деразасидан шундоққина кўриниб турган «Бим-Бим» кафесидан шоколадли эскимо сотиб олишни яхши кўрарди.

Дарслар икки яримда тугар, қизча эса учларда уйда бўларди. Музқаймоқдан ширин тортган лаблари билан онасининг чеккасидан ўпиб, портфелини отару, иккинчи қаватга—отасининг хонасига чопарди. Сўнгра мактабга янги математика ўқитувчиси келгани, Педрито чиройли ручкасини синдириб қўйгани ҳақида эринмай сўзлаб берарди.

Ўша куни у уйига учда ҳам, бешда ҳам, кечаси ҳам келмади. Кейинги бутун ҳафта давомида уни полиция қидирди, лекин тополмади. Кейинроқ қизчани порт шаҳарчаси Каллаодаги барлардан бирида, қандайдир сайёҳлар билан кўришгани маълум бўлди. Шу билан унинг Перудаги изи бутунлай йўқолди.

Йўқолган қизчанинг отаси адвокатлик ишини ташлаб АҚШга жўнади. У Нью-Йорк полициясига мурожаат қилди. Унинг Колумбия университетида бирга ўқиган дўстлари Американинг бошқа штатларида қидирув ишларига кўмаклашишди. У қарийб ярим йил давомида бутун мамлакатни кезиб чиқди. Лекин қизини тополмади.

Ота фақат бундан бир неча ой илгари Нью-Йорк госпиталларидан бирида унинг қизига ўхшаш ўн уч ёшлардаги бир қиз героинни кўпроқ истеъмол қилганидан ҳалок бўлганини эшитди: Полициянинг аниқлашича, қизча Нью-Йоркка Лимадан кемада олиб келинган ва ака-ука қўшмачи фоҳишабозларга сотиб юборилган экан. Қизча 38-стрит ва Бродвей кўчалари бурчагида мижоз пойлар ва кунига 10—15 доллардан туширар, топган пулининг деярли ҳаммасини хўжайинларига берар экан. Ярим йил ичида икки марта қўшмачи хўжайинлари ёллаган тиш доктори томонидан ҳомиласи олдириб ташланган экан.

Бу воқеа Перу матбуотида эълон қилинганида мамлакат ларзага келди. Шўрлик қизнинг тақдири Лотин Америкасидаги барча мамлакатларда бўлимлари бўлган халқаро жиноий ташкилотнинг фаолиятини фош этди. Бу ташкилот болалар ва қизларни ўғирлаш билан шуғулланади. Ўғирланганлар АҚШ ва бошқа Ғарб мамлакатларининг порт шаҳарларида фоҳишабозлик билан шуғулланувчи қўшмачиларга пулланади.

Лима полицияси Виктор деган кимсанинг изига тушишга муваффақ бўлди. Фамилияси ҳали аниқланмаган 48—50 ёшлардаги бу одам такси ҳайдаркан. Аслида эса яширин ташкилотнинг «Перу бўлими» бошлиғи. Виктор Калао портига келувчи кема капитани билан учрашиб «ўлжа» олиб бориладиган жой ва унинг нархи ҳақида келишиб олар экан.

Викторнинг қўл остида бўлажак ёш фоҳишаларни «тўплаш» билан шуғулланувчи кишилар бор. Бундай кишилар — қўшмачилар қизчани аввало музқаймоқ билан «сийлашади», кейин жуда ширин музқаймоқлар сотувчи кафелар борлигини айтишади. Полициянинг аниқлашича, Икитосдаги «Виктория» Канададаги «Балконсило» барлари ана шундай «кафе»лар экан. Ўсмирлар бу жойларга алдаб олиб кирилиб сархуш қилинаркан ва кемага ўтказиб юбориларкан. Шундан кейин, эса бундай қизчаларни аллақандай кўчаларнинг муюлишлари, ёлланган «врач», наркотик кайфининг биринчи «парвози» ва ниҳоят арзон госпитал кутаркан. Мажруҳ болаликнинг йўли ана шундай.

Бу ерда америкалик Анелинда Фассоли номи билан боғлиқ жанжални яхши эслашади. Бу аёл хорижий кемаларда Гватемала, Никарагуа, Сальвадор, Эквадор ҳамда Колумбиядан ўнлаб болаларни олиб келар ва бадавлат итальянларга сотар эди. Жиноятчи бешта гватемалалик ўсмирни «турист» сифатида олиб ўтаётганида порт хизматчилари томонидан қўлга олинди.

Болалар билан савдо қилувчи халқаро ташкилотга алоқадор бўлган Фассоли Рим шаҳрининг суд органлари томонидан йигирма йиллик қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Лекин итальян журналистлари, жиноятчи жазо муддатини тўла ўташи амри маҳол, деб алам билан ёзмоқдалар.

Ҳа, улар ҳақ. Болалар жаллоби қамоқда кўп ўтирмайди. Яширин ташкилот ўз вакилини қамоқдан чиқариб олади ва Амелина Фассоли яна жиноий юмуш — болаликни, бахтни ўғирлаш билан шуғулланаверади. Зеро, «эркин дунё» қиёфаси шундай.

Артём БОРОВИК,
АПН мухбири.

Лима.

ХИТОЙ:

АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

ПЕКИН. (ТАСС). Хитойда шу йил 1 июлда аҳолини учинчи Умумхитой рўйхатга олишга тайёргарлик бошланди. Шу мақсадда ХХР Давлат Кенгаши ҳузурида махсус комиссия тузилди. Маълумотларни ишлаб чиқиш учун биринчи марта электрон-ҳисоблаш техникасидан фойдаланилиши хабар қилинади.

Рўйхатга олишни ўтказишда БМТнинг ихтисослашган ташкилотлари Хитойга ёрдам беради.

ОДАМХЎР ЙЎЛБАРСГА ҚАРШИ ҲУЖУМ

РАНГУН. (ТАСС). Марказий Бирмада жойлашган Пегуйома райони аҳолиси ташвишли кунларни бошидан кечирмоқда. Бу ерда одамхўр йўлбарс пайдо бўлди. Ҳозиргача ёғоч тайёрлашда ишлайдиган маҳаллий аҳолидан икки киши унинг ўлжаси бўлди. Ҳозирги вақтда малакали овчилар ва Бирма армиясининг солдатлари ёввойи йўлбарсни тутиб олишга ҳаракат қилишмоқда. Лекин ҳозирча улар қўлга тушгани йўқ.

Бирмада одамхўр йўлбарслар тез-тез пайдо бўлмоқда. Сўнгги ярим йил ичида, деб хабар беради «Мьямма алин» газетаси, йўлбарслар одамларга 12 марта ҳужум қилган ва бунинг натижасида 9 киши ҳалок бўлган.

СПОРТ

ВЕЛОПОЙГА:

КУМУШ СОВРИНДОР

Москвада қишки чемпионат мусобақалари бошланди. Крилатскдаги Олимпиада комплексида ўтказилаётган мусобақада 160 нафар велосипедчи иштирок этмоқда. Трек майдонидаги дастлабки баҳсда тошкентлик моҳир пойгачи Москва Олимпиадасининг совриндори Александр Панфилов маррага иккинчи бўлиб келди. У 1000 метрли масофага 1 минут 06,044 секунд вақт сарфлади. Ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилган велосипедчимиз чемпионатнинг кумуш медали совриндори бўлди.

ТЎПЛАР ВА ОЧКОЛАР

✦ ВОЛЕЙБОЛ. Харьковда эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Тошкентлик динамочилар имкониятлари даражасида куч синашолмаяптилар. Вакилларимиз бугунгача 4 та учрашув ўтказиб, қимматли очколарни бой беришди.

✦ СУВ ТЎПИ. Тбилиси шаҳрида мамлакат чемпионатининг биринчи давра иккинчи тур ўйинларини ўтказаётган Тошкентнинг «Меҳнат» командаси олмаоталик динамочилар билан учрашди. Бу ўйин Қозоғистон ватерполчилари фойдасига (13:7) ҳал бўлди.

✦ ФУТБОЛ. Москвада «Неделя» ҳафталик газетаси совринн учун ўтказилаётган халқаро турнир иштирокчилари иккинчи марта майдонга тушдилар. Ҳозир биринчи группада пойтахт спартакчилари 4 очко билан пешқадамлик қилишаётган бўлса, Чехословакиянинг «Славия» футболчилари шунча очко билан иккинчи группада ғолиб бўлиб туришибди.

ДОЛЗАРБ ДАМЛАР

ПАРНИК ХЎЖАЛИКЛАРИДА

Ўзбекистон парникларида карам экиш тугалланди. Очиқ ерларга ўтказиш учун баҳор фаслигача ана шу экиннинг юз миллионлаб кўчатини тайёрлаш мўлжалланмоқда. Кўпгина сабзавотчилик хўжаликларида карамнинг мавжуд навлари билан бирга бу йил республикада районлаштирилган серҳосил «Июнская» нави экилди. Бу нав одатдагидан бир ҳафта олдин пишиб етилади, ҳар гектар ердан 430 центнер карам йиғиштириб олиш имконини беради.

— Бу йил мавсумда республика парникларида экишнинг янги технологияси кенг қўлланилди, деб ҳикоя қилади Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги бошқармасининг бошлиғи А. Г. Мартиненко. — Уруғ ерга маълум оралиқда экилди. Тажриба кўрсатганидек, уруғни сийрак экиш ўсимликлар ривожига самарали таъсир ўтказади. Бу усул сабзавоткорларга полиз учун кўчат тайёрлашда энг сермеҳнат иш — кўчатларни кўчириб ўтказишдан воз кечиш имконини беради. Янги технология помидор экишда ҳам қўлланилади.

Сабзавотнинг янги ҳосили қанчалик мўл бўлиши аввало парник хўжаликларида кўчатни тайёрлаш сифатига боғлиқ бўлади. Ана шу ишни яхшилаш мақсадида парниклар йириклаштирилмоқда. Масалан, Самарқанд районидаги сабзавот етиштиришга ихтисослашган Энгельс номли, Куйбишев номли, «Москва», «Победа» колхозларида илгари кўчат 8—9 та участкада тайёрланар эди. Участкаларнинг ана шундай тарқоқ бўлиши экинларни парвариш қилишни қийинлаштирар, кўчат етиштириш учун чиқимни кўпайтирар эди. Эндиликда ҳар бир хўжаликда кўчат етиштириш икки-учта парник комплексида марказлаштирилган. Бу эса кўчат сифатини яхшилабгина қолмай, — деб ёзади ЎзТАГ мухбири, — шу билан бирга унинг таннархини ҳам пасайтиради.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг теплица комбинати тобора кенгайиб бормоқда. Ўтган йили ойнаванд боғлар яна 6 гектарга кенгайтирилиб, 21 гектарга етказилди. Янги қурилган теплицаларга кетма-кет экинлар экилмоқда.

Суратда: Шарифа Назарова ўғли Билол билан иш устида.

Г. Григорьев фотоси, (ЎзТАГ).

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

ШАХТА ҚУРИШГА ЭҲТИЁЖ ЙЎҚ

Шахта қуриб юрмасдан қаттиқ ёқилғи қатламида фойдали қазилмаси оз бўлган конлар энергиясидан ҳам фойдаланса бўлади.

ТАСС мухбири Украина Фанлар академияси ёнувчи қазилмалар геологияси ва геохимияси институтида шунга қаноат ҳосил қилди. Бу ерда сланецни газга айлантириш методи ишлаб турган моделда кўрсатилди.

Домна печига ўхшаб кетадиган установкага минерал хом ашё тўлғазилган. Установканинг қуйи қисмидаги горелкадан гуриллаб аланга чиқмоқда. Приборлар қатлам 1001 даражагача қиздирилганлигини қайд этмоқда. Бир вақт «ер ости ёнғини»дан ёрқин машъала чақнади. Экзотермик реакция йўли билан ҳосил қилинган газ шу тахлитда ёнди. Реакция чоғида сланец таркибида бўлган углерод газсимон ҳолатга ўтади.

Лаборатория шароитларида бир килограмм сланецдан қарийб бир миллион кубометр газ олиш мумкин бўлди. Унинг ёниш иссиқлиги уч минг килокалорийдан ортади.

Оригинал бир ечим билан шундай самарага эришилди. Масалан, қизиган зонага ҳаво ўрнига кислород юбориш таклиф этилди. Кислород газ калориясини қарийб уч баравар оширади, озгина сув ҳам юборилади. Қатламнинг ишлатилган жойидан ўтган сув қолдиқ иссиқликни ўзига олиб буғга айланади. Бунда газ чиқиши кўпаяди ва сифати яхшиланади. Горелканинг конструкцияси эса оксидланиш маҳсуллари ёниб кетишига тамомила барҳам беради.

Львовлик олимлар таклиф этган технология саноат кўламида жорий этишга яроқлидир. Унинг истиқболли эканлигини шундан ҳам билса бўладики, паст калорияли сланец запаслари Карпат тоғларининг ўзидагина ярим миллиард тоннага боради. Анъанавий усуллар билан қазиб чиқариш иқтисодий нафсиз ҳисобланилган бошқа хил қаттиқ ёқилғини ҳам шу усул билан газга айлантириш мумкин. (ТАСС).

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА КЎРА

ГРИППНИНГ ОЛДИНИ ОЛИНГ

Мамлакатимизда даволаш-профилактика муассасалари иши яхши ташкил этилгани ҳамда жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси малакали тиббий ёрдамдан ҳамиша баҳраманд эканлиги туфайли юқумли касалликларга қарши курашишда жуда катта ютуқларга эришилди. Шунга қарамай, баъзи хасталиклар, жумладан грипп аҳоли ўртасида ҳамон кўп учрайди.

Гриппни жуда ҳам майда, кўзга кўринмайдиган жониворлар — вируслар тарқатади. Асосан юқори нафас йўлларини зарарлайдиган бу касаллик барчага баробар: гўдакдан тортиб, кексаларгача у билан оғриши мумкин. Касаллик енгил кечган тақдирда ҳам қувватни кетказиб одам организмининг бошқа хасталикларга чидамлилигини сусайтиради. Натижада организмда бошқа хил касаллик қўзғотувчи микроблар «яйраб» қолишади. Грипп кўпинча болаларда ва ёши улуғ кишиларда оғир асоратлар қолдиради. У айниқса кузда ва қишда кўп тарқалади. Касаллик ер юзидаги бутун-бутун мамлакатларга, қитъаларга жуда тез ёйилиши мумкин. Чунончи, 1918 йил январида бошланган грипп эпидемияси Европа, Америка ва Осиёга тарқалиб, 20 миллионга яқин одамнинг ёстиғини қуритди.

Грипп французча сўз бўлиб, «ҳужум қилмоқ» деган маънони билдиради. Касаллик номининг ўзиёқ унинг қанчалик тажовузкор эканлигини кўрсатиб турибди. Грипп вируси 1933 йилда топилган бўлиб, у «А» деб аталади. 1940 йилда гриппнинг янги «В» вируси кашф қилинди. Ҳозиргача A^1, A^2, Гонконг, В, С, Д типидаги грипп вируслари маълум.

Касалликнинг атроф муҳитга ва соғлом кишиларга тарқалишида бемор асосий манба ҳисобланади. У акса урганда, йўталганда, ҳатто гапирганда вируслар атрофга тарқаб, тезлик билан кўпая бошлайди. Олимларнинг текширишича бир дона вирус ташқи муҳитга «чиқиб олгач», тўрт соат ичида юз маротаба кўпайиши мумкин экан.

Соғлом организм грипп вируслари билан зарарлангач, касалликнинг яширин даври бошланади. Бу давр бир неча соатдан бир-икки суткагача давом этиши мумкин. Кўпинча эса грипп бундай бошланади: беморнинг бадани увишади, ҳарорати кўтарилади, оёқ-қўллари зирқирайди, бўғимлари, елкаси, боши оғрийди. Кўз соққалари атрофида оғриқ пайдо бўлиб, бемор кўзини ҳаракатлантирганда, ёруғликка қараганда зўраяди. Бемор кўзи ёшланади, уйқуси, иштаҳаси йўқолиб, оғзи қурийди, томоғи қирилиб, овози бўғилади, қуруқ йўтал пайдо бўлади. Даставвал беморнинг бурни битиб нафас олиши қийинлашади. Баъзан буруңдан қон келиши ҳам мумкин. Сўнгра тумов аломатлари бошланиб, бемор аксиради, бурундан сув ажралиши зўраяди, юз атрофлари, ёноқлари қизариб, бемор терлай бошлайди. Тана ҳароратининг кўтарилиши 2-4 кун давом этиб, сўнг бемор аста-секин тузала бошлайди.

Грипп билан оғриган беморларнинг аксарияти «қутлуғ дард» деб бу даврни оёқда ўтказадилар. Бу билан улар аввало ён атрофдаги, иш жойларидаги кишиларни зарарлайдилар, қолаверса саломатликлари оғирлашувига ўзлари сабабчи бўладилар. Бинобарин уйда ётиб даволанганда беш-олти кун ичида тузалиб кетадиган касаллик баъзи ҳолларда бемор учун умрбод асорат қолдириши мумкин. Шундай ҳолатлар келиб чиқмаслиги учун гриппнинг дастлабки аломатлари сезилиши биланоқ зудлик билан уйга шифокорни чақиртириш лозим. Бунгача билар-билмас дори-дармон қилмаслик, кўчага чиқмаслик керак. Агар беморнинг боши қаттиқ оғриётган ва ҳарорати баланд бўлса, шифокор келгунига қадар унинг бошига совуқ компресс қўйиш мумкин. Бемор алоҳида хонага ётқизилиши, бунинг иложи бўлмаса унинг каравоти чойшаб билан тўсиб қўйилиши лозим. Бемор учун алоҳида идиш-товоқ ажратилиб, улар тез-тез қайнатиб, ювиб турилади. Беморни парвариш қилаётган кишиларга тўрт қават докадан ниқоб тутиш тавсия этилади. У ётган хона тез-тез шамоллатиб турилиши зарур.

Касалликни даволашда беморни ўрин-кўрпага ётқизишдан ташқари яхши сингадиган озиқ-овқатлар, жумладан сут, қатиқ, сузма, сабзавот ва мева шарбатлари бериб туриш фойдалидир. Шифокор тавсияси билан пирамидон, аналгин, аспирин, шунингдек антигриппин каби дорилардан бирортаси берилади. Кечқурунги уйқудан олдин унинг оёғига хантал (горчица)ли иссиқ ванна қилиш, кўкрак қафаси ва курак устига беш процентли йод эритмасини тўрсимон қилиб суртиш яхши натижа беради. Организмнинг гриппга қарши чидамлилигини ошириш учун аввало ҳаёт тарзини тўғри йўлга қўйиш керак. Вақтида ишлаб, вақтида дам олиш, тўғри овқатланиш, спиртли ичимликларни суиистеъмол қилмаслик жуда муҳим. Гриппнинг олдини олишда организмни мунтазам равишда чиниқтириб боришнинг аҳамияти катта.

Олимлар грипп инфекциясига қарши организм чидамлилигини ошириш учун профилактик эмлашларни ишлаб чиқдилар. Буларни тўғри ва ўз вақтида қўллаш натижасида хасталикнинг оммавий тус олишига чек қўйган бўламиз.

Ҳ. МАЪЗУМОВ,
Тошкент давлат медицина институти юқумли касалликлар кафедраси ассистенти, медицина фанлари кандидати.

Қ. НИЗОМОВ,
шифокор.

А Ж А Б С А В Д О Л А Р

МУДИРА ОПА ҚЎЛГА ҚАРАЙДИ...

Порахўрнинг юзига эмас, қилмишига қаранг. Чунки у ташқи кўриниши билан бошқалардан фарқ қилмайди. Бировлардан ортиқ ҳам, кам ҳам эмас. Аксинча, бундай тоифадаги одамлар ўзларини қўй оғзидан чўп олмаган, содда, беғубор қилиб кўрсатишади. Мабодо, сиз уларга «порахўрсан», деб кўринг-чи, балога қоласиз. Норин районидаги 3-болалар боғчаси мудираси Флюра Муҳамедова ҳам ўзини сира порахўрлар қаторига қўшмайди.

— Ҳар нарсани ўз номи билан атанг, мен пора олмайман, совға оламан, — дейди Ф. Муҳамедова куйиб-пишиб гап уқтираркан. — Ахир совға билан поранинг орасида ер билан осмонча фарқ бор!

Қани энди, унга совға билан пора ўртасида фарқ йўқлигини, совға тама қилиш — пора бер, дегани эканлигини тушунтириб бўлса. Асло бу гапларни эшитгиси келмай, фақат ўзининг айтганини маъқуллайди. Мана энди Флюра Муҳамедованинг «совға»ни қандай олиши билан танишинг-у, ўзингиз хулоса чиқариб олаверинг.

Одатда, совға деган нарса кишининг туғилган кунида ёки алоҳида бир тантана муносабати билан берилгучи эди. Лекин Муҳамедовага келаётган «совға»лар у кишининг эшиги тагида ҳар кун навбат кутиб туради. Шунда ҳам Муҳамедова бу «совға»ларни дидига ёқсагина, юз хил ноз-фироқ билан олади.

Тожибархон Мадраҳимова деган аёл боғчага икки боласини жойлаш учун уч-тўрт ой югурди. Муҳамедова эса уни ҳар кўрганида тўтидек «бўш жой йўқ, бўш жой йўқ» деб такрорлайверди. Она изтиробда. Боладан кўнгли тўқ бўлмагани учун ишида ҳам унум йўқ. Унинг боши қотиб турганда шу боғчада ишлайдиган Ҳалимахон деган «тажрибали» аёл бундай деб қолди:

— Ҳужжатларингизни топширдингизми?

— Топширсам, қайтиб чиқяпти.

— Сиз қайтиб чиқмайдиган қилиб топширинг-да.

— Қандай қилиб?

— Аяга совға-повға дегандек...

— Нима, бирор кило шоколад олайми?

— Шоколад? — Ҳалимахон шарақлаб кулиб юборди. — Ҳеч соддалигингиз қолмади-қолмади-да, айланай. Бизнинг аямиз қанд-курсга кўнадиган ёш бола эмас, бир кийимлик тозароқ мато топинг...

Шундан кейин Тожибархон ҳужжатларини бир кийимлик тоза материалга ўраб Муҳамедованинг хонасига киритиб юборди. У ердан «болангизнинг биттаси қабул қилинади», деган хушхабар чиқди. Агар «совға» иккита бўлганида эди, Тожибархоннинг фақат ўғли эмас, қизи ҳам боғчага қабул қилинган бўларди, албатта.

Зафаржон деган болакай ҳам боғчага қатнаётган ўртоқларини кўриб, жуда ҳаваси келарди. Боғчадагиларга мазза-да: ҳар хил ўйинлар ўйнашади, қўшиқлар айтишади, расмлар чизишади. Зафаржоннинг онаси Ўктамхон Абдуллаева ҳар сафар, сени боғчага олиб бораман, деб ваъда беради-ю, бироқ ваъдасини бажармайди. Бола бечора онасининг қийналаётганини, катталар ўртасидаги нозик муносабатларни, имо-ишораларни, уни қабул қиладиган боғча мудири «совға»параст эканлигини, қуруқ борганга қучоғини очмаслигини қаердан ҳам билсин...

Бир куни ниҳоят Зафаржоннинг онаси «боғчага борадиган бўлдинг, болам», деб уйига хурсанд бўлиб кириб келди. Аммо Зафаржон онаси уни боғчага жойлаштириш учун Муҳамедовага бир кийимлик асл материални «совға» қилиб берганини, уни топгунича она бечора магазинма-магазин, бозорма-бозор кезиб сарсон бўлганини билмасди.

Флюра Муҳамедова болалар учунгина эмас, ходимларни ишга қабул қилишда ҳам «совға» оладиган бўлиб қолди. Насиба Қирғизбоева боғчага ишга кириш учун кўп кун қатнаб, оёғидан толди-ю, аммо сира эпини қилолмади.

— Флюрахон аяга у-бу чўздингизми? — деди бир куни унга раҳми келиб шу ерда ишлайдиган ходимлардан бири.

— Нимани чўзаман? — тушунмади Н. Қирғизбоева.

— Мунча соддасиз? Унга озгина чўзмасангиз, ўзингиз чўзилиб қоласиз.

— Бирон совға берайми?

— Берайми эмас, беринг.

— Нима берсам бўларкин? Ая нимани яхши кўраркин?

— Албатта хўроз қанд емайди. Ноёброқ нарса топасиз. Сиздан аввал ишга кирган Одина Абдуллаева билан Ҳамида Юсуповалардан ўрнак олинг. Одинахон уч метр қора атлас, Ҳамидахон бўлса уч метр қизил атлас совға қилди. Сиз ҳам шуларга ўхшаб атласми ёки биронта ялтироқ рўмолни топиб келинг.

Насибахон унинг айтганини қилиб, ишга қабул қилишларини сўраб ёзган аризасини битта ялтироқ рўмолга ўради-да, Муҳамедова ўтирган хонага киритиб юборди. У ердан эса «эртадан бошлаб ишга келаверсин» деган жавоб чиқди.

Флюра Муҳамедова «совға»га шу қадар ўч бўлиб қолдики, ҳатто биронта ходим отпускадан ёки даволанишдан қайтиб келадиган бўлса ҳам, унинг қўлига тикиладиган одат чиқарди. Фаррош Ҳалима Мамажонова санаторийда даволаниб қайтган эди. Унинг ҳам қўлига қаради. Бироқ Ҳалимахон бу термулиб қарашларга ҳадеганда тушуна қолмади. Шундан кейин Муҳамедова тўнини тескари кийиб олди.

— Ишга келмасангиз ҳам бўлади, — деди у бурнини жийириб.

— Нега энди, мен ишдан бўшаганим йўқ эди, шекилли? — ҳайрон бўлиб сўради Мамажонова.

— Ўрнингизда бошқа одам ишлаяпти, у сиздан кўра чаққонроқ экан.

— Мен энди нима қилай, бошим қотиб қолди, — Мамажонова мудирадан илтимос қилди. — Бирор йўл кўрсатинг.

— Йўлими? Кўчага чиқсангиз, йўл тўғри магазинга олиб боради...

Ҳ. Мамажонованинг фикри ойдинлашгандай бўлди ва у «хўп, ҳозир» деди-да, шошиб чиқиб кетди. Эртасига мудиранинг хонасига қоғозга ўроғлиқ битта кийимлик матони олиб кирган эди, кўнгли ёришиб чиқди. Ҳалимахон мудирага «совға» бериб, кейинчалик унинг энг яқин «сирдош»ларидан бирига айланиб қолишини сира хаёлига келтирмаган эди. Бора-бора шундай бўлиб қолди. Муҳамедова «совға» ҳақидаги хушхабарни фақат Мамажонова орқали эшитадиган бўлди.

Одатда порахўр ва тамагир одамлар жуда эҳтиёткор бўлишади. Улар порани бировлар орқали олишади. Чунки шуниси тинчроқ, қўлга тушиб қолинган тақдирда ҳам айбни бошқаларга тўнкаш осон. Ф. Муҳамедова ҳам пайти келиб, сири очилиб, қилмиши фош бўлганида худди шундай қилди. Ҳамма айбни оналарнинг ўзига ағдармоқчи бўлди: «ўзлари совға қилишган, менда нима айб, олдин ўшаларни тийиб қўйинглар», деди. Муҳамедова олаётган нарсаси совға эмас, пора эканлигини, порахўрлик эса энг оғир айблардан бири эканлигини тушуниб туриб, ўзини анқовликка солди. Бироқ унинг бу ҳунари ўтмади. Порахўрликнинг охири хўрлик билан тугашини ўз мисолида кўрди...

Гап шу ерга етганида газетхонларни яна бир нарса таажжубга солиши тайин. Болалар боғчасига ўғил ёки қизчасини жойлаштирмоқчи бўлган киши, аввало район ёки шаҳар халқ маорифи бўлимига ариза ёзиб, у ерда навбати келгандан кейингина йўлланма олиб, боғчага боргучи эди. Норин районидаги 3-болалар боғчасида эса Флюра Муҳамедова хоҳласа «совға»ли болани қабул қилади, хоҳламаса лабини буриб «йўқ» деган жавобни беради. Хўш, шундай экан, болакайларни боғча ва яслига фақат район халқ маорифи бўлими йўлланмаси билан қабул қилиш ҳақидаги қоиданинг кучи қаерда қолди экан? Ёки Норин район халқ маорифи бўлими раҳбарлари Ф. Муҳамедова учун алоҳида имтиёз яратиб беришганмикин?

А. АБДУВАЛИЕВ.

БУНИСИ ҚИЗИҚ

ЮГУРИШНИНГ ХОСИЯТИ

Америкалик врач Отто Апенделлер киши узоқ масофага югурганда унинг қонида катехоламин кўпайишини аниқлади. Руҳий тушкунликда бу нарса пасайиб кетиши тиб илмида аввалдан маълум эди. Доктор Апенделлер шунга асосланиб, руҳий тушкунликдан қутулиш учун югуриш билан шуғулланишни маслаҳат бераётир.

АНТИҚА ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИ

Берлинда жаҳонда ягона ҳисоблаш маркази барпо этилмоқда. Қизиғи шундаки, бу марказда Германия Демократик Республикасидаги барча корхоналарнинг чиқиндиси ҳақидаги муфассал маълумотлар тўплаб тадқиқ этиб борилади. Саноат чиқиндиларининг таркиби ҳамда технологик хусусиятларига оид маълумотлар махсус автоматлаштирилган картотекаларга жамланади. Натижада яқин-яқингача нокерак ҳисобланган чиқиндилардан ҳам фойдаланиш муаммосини ҳал этиш осонлашади.

КИТ ЎРНИГА КРИЛЬ

Маълумки, кейинги пайтларда китлар камайиб кетяпти. Шу сабабли олимлар кит ўрнига унинг асосий емиши — криль деб аталмиш майда қисқичбақасимон жониворларни овлашни тавсия этишмоқда. Крилдан ҳам хушхўр паштет ва балиқ уни тайёрлаш мумкин экан. Бу хил жониворлар Антарктика сувларида жуда кўп учрагани билан об-ҳаво шароити уларни кенг кўламда овлашга монелик қиларди. Бунинг ҳам иложи топилди. Финляндиянинг «Вяртсиля» концерни криль овлаш учун музёрар кема барпо қилди. Бу кемада тутилган ўлжани қайта ишлаш тўла-тўкис автоматлаштирилган.

ҚАРҒАЛАР ҲУЖУМИ

Қалмоғистондаги «Ленинский» совхози ишчиси В. Бюрчиев олақарғаларнинг ҳавода катта қирғий билан олишуви шоҳиди бўлди.

Бир гала қуш қурбонини чангаллаб олган йиртқични таъқиб этиб борарди. Паррандаларга емиш камайган қишда қирғий анқайган олақарғани илиб кетган. Бу эса унинг галасидагилар дадил ҳужум қилишларига сабаб бўлган. Олақарғалар йиртқичнинг бошини чўқилайвериб, чангалидаги ўлжасини ташлаб юбориш даражасигача ҳолдан тойдирдилар. Чангалдан қутулган қарға бир фурсат тошдек пастга тушаверди, сўнгра оҳистагина қанотларини ростлади ва халоскорлари ҳамроҳлигида учиб кетди. (ТАСС).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ёшлар адреслари. 10.40 — Мультфильмлар. 11.00 — Ленин ҳақида ҳикоялар. Бадиий фильм. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 16.50 — Москва комсомолининг ишлари. 17.20 — Таллиннинг музикали манзаралари. 18.05 — СССР халқ ўқитувчиси А. М. Иванов. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Н. Коган чалади. 19.50 — Актуал мавзуда суҳбат. 20.20 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 8-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. ЦСКА — Спартак. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 13.10 — Людвиг ван Бетховен. 10.05 ва 12.05 — Инглиз тили. 10.35 ва 11.35 — География. 11.05 — Физика. 12.40 ва 13.40 — География. 14.10 — Совет драматургиясида меҳнат мавзуи. 15.10 — Илмий-оммабоп фильм. 15.20 — Ижорск батальони. Бадиий фильм. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — А. С. Пушкин трагедияларидан монологлар. 19.20 — Ҳаётга йўлланма. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳориган отларни ўлдиришади, шундай эмасми? Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — До-ре-ми-фа-соль. 12.00 — Кинопрограмма. 13.00 — Ишонч. Бадиий фильм. 17.50 — Мультфильм. 18.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45 — СССР ташкил топганлигининг 30 йиллигига. 19.15 — Озиқ-овқат программасининг асоси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Сўнгги достон. Телеспектакль.

ТОШКЕНТ-II. 17.50 — Ўқитувчилар учун консультация. 18.20 — Третьяков галереясининг дурдоналари Тошкентда. 19.00 — Физика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Она тили. 20.50 — Реклама. 21.00 — Бунёдкорлик уфқлари. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Партия ҳақида қўшиқлар. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номидаги
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: табиий бирикмалар химияси, умумий химия, психология, чет эл шарқ мамлакатлари тарихи, қуруқлик гидрологияси, дарвинизм, генетика ва экспериментал морфология;

кафедра профессори: партия-совет матбуоти назарияси ва практикаси;

кафедра доцентлари: гуманитар факультетларда рус тили, чет эл адабиёти, функционал анализ, умумий математика (2 ўрин), электрон ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш, электрон-ҳисоблаш машиналарини математик таъминлаш, табиёт факультетларида сиёсий иқтисод, СССР тарихи, рус тили, инглиз филологияси, чет эл гражданлари учун тайёрлов факультетида ижтимоий фанлар, фалсафа (малака ошириш институти);

кафедра катта ўқитувчилари: гуманитар факультетларда рус тили, табиёт факультетларида рус тили, гуманитар факультетларда фалсафа, назарий физика, гуманитар факультетларда немис-француз тиллари (2), математик анализ (2), дифференциал тенгламалар, атмосфера физикаси, ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси, ядро физикаси ва космик нурлар, олий математика, ўқув жараёнини илмий ташкил этиш, этика, эстетика ва илмий атеизм, умумий механика, чет элликлар учун рус тили, гуманитар факультетларда КПСС тарихи, жисмоний тарбия (2), тайёрлов бўлимида гуманитар фанлар, юқори молекулали бирикмалар, гуманитар факультетларда инглиз тили, умумий физика, спорт, рус тилшунослиги, табиёт факультетларда инглиз тили, палеонтология, умумий химия;

кафедра ўқитувчилари: ўзбек классик адабиёти, жисмоний тарбия (4), табиёт факультетларида немис-француз тиллари, давлат ва ҳуқуқ назарияси, гуманитар факультетларда рус тили (2), тиббиёт факультетларида рус тили, афғон филологияси, чет эллик гражданлар учун тайёрлов факультетида умумий техника фанлари, этика, эстетика ва илмий атеизм, меҳнат ҳуқуқи, маъмурий ва молиявий ҳуқуқ, тайёрлов бўлимида гуманитар фанлар (2);

проблемали лабораторияларнинг катта илмий ходимлари: аҳоли яшайдиган жойлар, полимерлар химияси;

фильтрация проблемали лабораториясининг кичик илмий ходими.

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, маъмурий бино, 6-қават, 63-хона, кадрлар бўлими.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти қошидаги
9-ПОЛИГРАФЧИЛАР БИЛИМ ЮРТИНИНГ ФИЛИАЛИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

қўлда ва машинада ҳарф терувчилар, юқори, чуқур ва ботиқ босма печатниклари, муқовачилар.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

Ўқишга ўрта маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ҳар ойда ўқувчиларга 70 сўм ҳажмида стипендия берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан, кейинчалик турар-жой ва Тошкент шаҳрида доимий прописка билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Машғулотлар — 1982 йил 15 февралда бошланади.

Ўқишни аъло баҳолар билан тугатганларга полиграфия олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмидаги 4 дона ва 4x6 см. ҳажмидаги 2 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (шанба ва якшанбадан ташқари) соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/I да **Гурунг,** 23/I да **Шошма, қуёш,** 24/I да **Баланд қоядага аёллар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/I да **Хизматингизга тайёрмиз,** 23/I да **Хотинимнинг эри,** 24/I да **Ишонмасанг, ўламан.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/I да **Тиконсиз типратиконлар,** 23/I да **Отилмаган ўқ,** 24/I да **Баланд дорга осилма.**

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи энциклопедик луғат илмий редакциясининг илмий редактори Ф. Муҳаммедовга рафиқаси

Муҳаббат МУҲАММЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-68. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.